

IZVJEŠTAVANJE O ODRŽIVOSTI PREMA GRI G4 SMJERNICAMA

Sinovčić, Antea

Master's thesis / Specijalistički diplomski stručni

2017

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:124:667293>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-10**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD

**IZVJEŠTAVANJE O ODRŽIVOSTI PREMA GRI
G4 SMJERNICAMA**

Mentor:

Doc.dr.sc. Andrijana Rogošić

Student:

Antea Sinovčić

Split, ožujak, 2017. godina

SADRŽAJ:

1. UVOD.....	4
1.1. Problem istraživanja.....	4
1.2. Cilj i metode rada.....	4
1.3. Struktura rada.....	5
2. DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE U HRVATSKOJ.....	6
2.1. Obilježja društveno odgovornog poslovanja.....	6
2.1.1. Društveno odgovorno poslovanje unutar poduzeća.....	8
2.1.2. Društveno odgovorno poslovanje izvan poduzeća.....	8
2.2. Društvena odgovornost poduzeća u Hrvatskoj.....	9
3. RAČUNOVODSTVO ODRŽIVOSTI.....	11
3.1. Izvještaj o održivosti.....	12
3.2. Načela izvještavanja.....	13
3.2.1. Načela za određivanje sadržaja izvještaja.....	13
3.2.2. Načela za određivanje kvalitete izvještaja.....	14
3.3. Global Reporting Initiative G4.....	14
3.4. UN Global Compact.....	18
3.5. HRN ISO 26000 – Društvena odgovornost.....	19
4. ANALIZA IZVJEŠTAJA O ODRŽIVOSTI NA PRIMJERU KONČAR INSTITUT ZA ELEKTRONIKU d.d.	23
4.1. Opći podaci i povijesni pregled Instituta.....	23
4.2. Usluge Instituta	25
4.3. Zaposlenici, nagrade, članstva.....	25
4.4. Izvješće o društveno odgovornom poslovanju Instituta za 2015.godinu.....	27
4.4.1. Opći standardni podaci.....	29
4.4.1.1. Strategija i analiza.....	29
4.4.1.2. Organizacijski profil.....	31
4.4.1.3. Identificirani materijalni aspekti i granice.....	36
4.4.1.4. Uključivanje dionika.....	36
4.4.1.5. Profil izvještaja.....	37
4.4.1.6. Upravljačka struktura i njezin status.....	38

4.4.1.7. Etika i integritet.....	38
4.4.2. Specifični standardni podaci.....	40
4.4.2.1. Ekonomska kategorija.....	40
4.4.2.2. Okolišna kategorija.....	42
4.4.2.3. Društvena kategorija.....	43
5. ZAKLJUČAK.....	47
SAŽETAK.....	49
SUMMARY.....	50
LITERATURA.....	51
POPIS TABLICA I SLIKA.....	53
PRILOZI.....	54

1. UVOD

1.1. Problem istraživanja

Društveno odgovorno poslovanje je koncept kojeg svako poduzeće treba ugraditi u svoju poslovnu politiku i praksu. Ono proizlazi iz nedostatka svijesti i brige za lokalnu zajednicu koja je najveća žrtva neodgovornog djelovanja poduzeća. Njegovim provođenjem, poduzeća razvijaju pozitivnu reputaciju koja privlači ozbiljne poslovne partnere i uspješne zaposlenike koji zbog stimulativne radne okoline postaju produktivniji. Kroz izvještaj o održivosti, poduzeća informiraju javnost o uspjehu, utjecaju na okruženje i odnosu prema lokalnoj zajednici. Održivi razvoj način je poslovanja kojem svaka organizacija treba težiti.

Problem istraživanja je informiranje interesnih skupina o odnosu, aktivnostima i utjecaju poduzeća na okruženje kroz Izvještaj o održivosti.

1.2. Cilj i metode rada

Cilj ovoga rada je utvrditi razvijenost društveno odgovornog poslovanja kao pozitivne prakse odgovornog upravljanja poduzeća na području Hrvatske kroz primjer Končar Instituta za elektroniku d.d., te uspješnost primjene Izvještaja o održivosti prema Global Reporting Initiative (GRI) G4 smjernicama. Cilj je i istražiti na koje se aspekte najviše usmjerilo u Izvještaju o održivosti te kakva se slika dobiva o Institutu, njegovim proizvodima i uslugama.

U prvom (teorijskom) dijelu rada korištena je metoda teorijske analize i sinteze i komparativna metoda, a u drugom (empirijskom) dijelu rada metoda intervjuiranja i studija slučaja, izviđajno istraživanje, prikupljeni su sekundarni izvori podataka te provedena kvalitativna analiza podataka. Od sekundarnih podataka korištena je stručna literatura iz područja strateškog menadžmenta i baze podataka (HRČAK I PERO) na temelju koje su pronađeni odgovarajući članci stručnih i znanstvenih časopisa.

1.3. Struktura rada

Završni rad *podijeljen* je na tematski razrađena poglavlja. U teorijskom dijelu korištena je stručna literatura, članci znanstvenih i stručnih časopisa, internetski izvori, a u empirijskom dijelu analiziraju se dokumentirani podaci iz izvještaja o društveno odgovornom poslovanju koji je dostupan na mrežnim stranicama Končar Instituta.

Nakon uvoda, u drugom poglavlju navedena je definicija i obilježja društveno odgovornog poslovanja, što ono sadrži unutar i izvan poduzeća, te je opisan koncept društveno odgovornog poslovanja u Hrvatskoj.

U trećem poglavlju obrađen je izvještaj o održivosti, računovodstvo održivosti, navedena su načela izvještavanja te kao okviri za izvještavanje o društveno odgovornom poslovanju opisani su Global Reporting Initiative G4, UN Global Compact i Norma HRN ISO 26000 – Društvena odgovornost.

U četvrtom poglavlju analizira se poslovni slučaj Končar Instituta za elektrotehniku d.d., koji obuhvaća opće podatke i povijesni pregled te Izvješće o društveno odgovornom poslovanju Instituta za 2015. godinu koje sadrži opće i specifične standardne podatke.

Slijede zaključak u kojem je sažeto izneseno prethodno obrađeno u radu, popis literature koji obuhvaća knjige, članke i internetske izvore korištene u radu, popis tablica i slika te prilozi.

2. DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE U HRVATSKOJ

2.1. Obilježja društveno odgovornog poslovanja

Industrijalizacija i globalizacija koja je započela u dvadesetom stoljeću, dovode do zabrinjavajućeg nedostatka svijesti i brige za lokalnu zajednicu, a posebno za okoliš. Iz navedenog proizlazi da je gospodarstvo, kakvo poznajemo zapravo došlo svom kraju.

Model zasnovan na potrošnji, konzumerizmu, kultu stvari, politički i lobistički dirigitiranom globalnom gospodarenju, nepromišljenom upravljanju prirodnim resursima, prekomjernoj proizvodnji koja ne prati stvarne potrebe te isto takvoj potrošnji, rasipanju energije i hrane te nesmiljenom zagađenju okoliša, naprosto je neodrživ (Salarić i Jergović, 2012).

Civilno društvo, kao najveća žrtva neodgovornog djelovanja poduzeća, prisiljava ih da u sve elemente svog poslovanja ugrade koncept društveno odgovornog poslovanja (u nastavku DOP). Prema tom konceptu, poduzeća u svoje aktivnosti i odnose s različitim dionicima poput vlasnika, dioničara, zaposlenika, potrošača, dobavljača, vlade, medija, lokalne zajednice i šire javnosti, prema načelu dobrovoljnosti, integriraju brigu za društvena pitanja i zaštitu okoliša s ekonomskim pokazateljima poslovanja (www.dop.hr, pristup 12.11.2016.).

Društveno odgovorno poslovanje ima izuzetan utjecaj na razvoj cjelokupnog gospodarstva i društvene svijesti, a da zapravo pri tom ne narušava svoj temeljni cilj, ostvarenja dobiti. Organizacije koje inkorporiraju ili utjelovljuju DOP, u svom poslovanju na neki način nadilaze svoj djelokrug, razmatrajući šire društvene okvire u kojima posluju, promišljajući o nadolazećem vremenu te suvremenim društvenim problemima na mikro i makro razini (Quien, 2012).

Europska komisija definira društvenu odgovornost poduzeća kao koncept putem kojeg poduzeća integriraju društvene i ekološke ciljeve u svoje poslovne aktivnosti te odnose s dionicima na dobrovoljnoj osnovi (www.dop.hr, pristup 12.11.2016.).

Kada neko poduzeće, iznad strogo zakonom propisanih obveza integrira brigu za okoliš i društvo u sustavu donošenja poslovnih odluka, govori se o društveno odgovornom poslovanju (www.dop.hgk.hr, pristup 12.11.2016.).

Nadalje DOP ima veliki potencijal za (Sigthorsson (2012.:149) prema Rogošić, 2014, str.72):

1. ograničavanje negativnog utjecaja poslovanja na društvo,
2. povećanje razine stjecanja poslovnih i društvenih interesa, i
3. dovodi do korporativne akcije da na jedan ili drugi način promiče društvene interese.

DOP u sve većoj mjeri postaje pozitivna praksa odgovornog upravljanja poduzećem, utemeljenog na etici odgovornosti i poštivanju interesa ne samo poduzeća, već i interesno utjecajnih skupina uključenih u njegovo poslovanje (Skoko, Mihovilović, 2014).

DOP se može provoditi na tri razine, pri čemu je posljednja najpoželjnija:

1. *Osnovna razina* – poduzeće se pridržava svih društvenih pravila i regulacija;
2. *Organizacijska razina* – poduzeće nastoji smanjiti negativan utjecaj na okolinu u kojoj djeluje, ali bez poduzimanja većih pozitivnih akcija;
3. *Društvena razina* – poduzeće dobiva sve više priznanja za svoje pozitivno društveno djelovanje te znatno doprinosi poboljšanju društva u kojem djeluje (Tench and Yeomans, (2009:110) prema Skoko i Mihovilović, 2014, str.86)

Povezati uspjeh s društvenim unapređenjem brinući se o tome što se proizvodi, kako se kupuje i prodaje, utječe na okoliš, odnosi prema zaposlenicima, ulaže u zajednicu te poštuje ljudska prava, znači poslovati po načelima koja su usklađena s etičkim, ekološkim, društvenim i ekonomskim normama.

2.1.1. Društveno odgovorno poslovanje unutar poduzeća

DOP unutar poduzeća sadrži (Salarić i Jergović, 2012):

- Upravljanje ljudskim resursima - sustav cjeloživotnog učenja i osposobljavanja zaposlenika; bolji protok informacija unutar poduzeća; jednake plaće i uvjete za napredovanje žena; nediskriminirajuću praksu koja pridonosi zapošljavanju pripadnika manjina, starijih radnika itd.
- Zdravlje i sigurnost na poslu - kultura prevencije
- Prilagodavanje promjenama - restrukturiranje poduzeća s ciljem smanjenja troškova, povećanja produktivnosti, povećanja kvalitete te usluga za potrošače, te uključenost svih sudionika (poduzeća, predstavnici zaposlenika i vlast)
- Upravljanje utjecajima na okoliš i prirodne resurse - racionalna upotreba resursa, smanjenje emisija u zrak, tlo, vode te količine otpada kroz odvojeno sakupljanje otpada i recikliranje

2.1.2. Društveno odgovorno poslovanje izvan poduzeća

DOP izvan poduzeća sadrži (Salarić i Jergović, 2012):

- DOP i lokalna zajednica - osiguranje radnih mjesta, zdravstveno stanje radne snage, sponzoriranje lokalnih sportskih klubova i kulturnih manifestacija, donacije u humanitarne svrhe i sl.
- Odnos s partnerima, dobavljačima i potrošačima - dobra kvaliteta proizvoda i usluga, povoljne cijene, poštivanje rokova izrade i dobave
- Poštivanje ljudskih prava - poštivanje standarda i radnog prava, elemente zaštite okoliša, borba protiv korupcije, kodeks ponašanja
- Globalna briga za okoliš - poslovanje u skladu s principima održivosti.

2.2. Društvena odgovornost poduzeća u Hrvatskoj

Hrvatska ne zaostaje mnogo u odnosu na organizacije i poduzeća diljem svijeta koja implementiraju DOP. S uspjehom tih poduzeća, pozitivno je povezana implementiranost u strategiju, viziju, misiju i ciljeve (Quien, 2012.).

Hrvatska gospodarska komora (HGK) i Hrvatski poslovni savjet za odživi razvoj (HRPSOR) su 2008. godine po prvi put dodijelili nagrade najboljim tvrtkama u području društveno odgovornog poslovanja. Indeks DOP-a je metodologija koja hrvatskim tvrtkama omogućuje procjenu društveno odgovornih praksi i njihovu usporedbu u odnosu na druge tvrtke (Tanković i Matešić, 2009).

Nadalje šest je osnovnih područja u kojima metodologija definira niz kriterija za ocjenjivanje (Tanković i Matešić, 2009):

1. ekonomska održivost,
2. uključenost društveno odgovornog poslovanja u poslovnu strategiju,
3. radna okolina,
4. zaštita okoliša,
5. tržišni odnosi i
6. odnosi sa zajednicom

Raguž i Hazdovac, (2014) u svom istraživanju zaključuju kako je stanje u hrvatskim poduzećima i društvu podložno globalnim utjecajima i trendovima, pa tako i konceptu društvene odgovornosti te da su prakse DOP-a u Hrvatskoj dobro razvijene i učestalije na područjima kao što su kvaliteta i sigurnost radnog mjesta, zadovoljstvo potrošača, zaštita okoliša, ulaganje i partnerstvo u zajednici, a manje učestale u područjima kao što su korporacijsko upravljanje, integriranje DOP-a u procjenu rizika i razvoj poslovne strategije, upravljanje dobavljačkim lancem i društveno odgovorno ulaganje. Zapravo poduzeća u Hrvatskoj imaju naznake DOP-a, ali u isto vrijeme nemaju sustavnu strategiju na kojoj bi bazirali takav način poslovanja.

Suprotnog su mišljenja Osmanagić Bedenik i Labaš (2012) koji navode da su hrvatska poduzeća uglavnom još uvijek spora u poboljšanju svoje prakse DOP-a, a jedno od mogućih objašnjenja toga, jest da se u vrijeme ekonomske krize i poslovne borbe suočavaju sa puno zahtjevnijim izazovima.

Prema mišljenju ravnateljice HR PSOR-a, Mirjane Matešić, trendovi u društveno odgovornim poduzećima ukazuju što je veći udio žena u visokom menadžmentu nekog poduzeća, to je bolji rezultat u Indeksu DOP-a. Zatim što je bolji uspjeh poduzeća u Indeksu DOP-a, veći je prihod po zaposlenome, novostvorena vrijednost i neto plaća po zaposlenom (Drakulec, M., M., 2016.).

U Hrvatskoj postoje različita udruženja koja se bave promicanjem DOP-a od kojih su najpoznatija (Kundid, 2012):

- Hrvatski poslovni savjet za održivi razvoj (utemeljen 1997.),
- Zajednica za društveno odgovorno poslovanje (utemeljena 2005., djeluje u okviru Hrvatske gospodarske komore),
- UN Global Compact Local Network Republika Hrvatska (utemeljena 2007.),
- Nacionalna mreža za društveno odgovorno poslovanje (utemeljena 2010.)

Kao blagi poticaj poduzeća na društvenu odgovornost, Europska komisija donijela je Direktivu o nefinancijskom izvještavanju, koja sadrži smjernice državama članicama EU da donesu nacionalni zakon kojim će se definirati obveza da velika poduzeća s više od 500 zaposlenika, ako su registrirana u EU, od 1. siječnja 2017. godine moraju objavljivati Izvještaje o nefinancijskim utjecajima (Drakulec, M., M., 2016.).

3. RAČUNOVODSTVO ODRŽIVOSTI

Računovodstvo održivosti smatra se kao dopuna tradicionalnog financijskog računovodstvu s ciljem procjene ekološkog, društvenog i upravljačkog djelovanja tvrtke i pružanja izvješća o tom pitanju (Rogošić, Čaljkušić, 2015).

Kao posebno područje računovodstva, postupnom implementacijom koncepta društveno odgovornog poslovanja razvilo se računovodstvo održivosti koje mjeri i prati pozitivne i negativne organizacijske učinke u tom kontekstu (Rogošić i Bekavac, 2015).

Svi troškovi iz kategorije eko-troškovi nastali zbog zaštite i unaprjeđenja okoliša tretiraju se kao "troškovi za kvalitetu" jer se mogu povezati s pozitivnim djelovanjem na okoliš, a njima nasuprot eko-troškovi izazvani korištenjem materijalnih i energetske resursa mogu se tretirati kao "troškovi nekvalitete", jer nastaju kao posljedica onih utjecaja na okoliš, koje preventivnim mjerama nisu mogle ili htjele biti spriječene (Gulin, et.al., 2011:553).

Računovodstvo okoliša upoznaje nas sa karakterom i strukturom troškova okoliša i jedan je od podsustava strategijskog upravljačkog računovodstva, čiji je zadatak osigurati upravljačku informacijsku osnovicu za upravljanje okolišem, a sukladno standardima, propisima i međunarodno prihvaćenim ugovorima, koje moraju poštivati pojedine zemlje i/ili pojedini poslovni sustavi (Gulin, et.al., 2011:553).

U Republici Hrvatskoj sukladno Zakonu o računovodstvu (2007) poduzetnik je dužan izraditi godišnje izvješće koje obuhvaća objektivan prikaz razvoja i rezultata poslovanja poduzetnika i njegovog položaja, zajedno s opisom glavnih rizika i neizvjesnosti s kojima se on suočava, te obavijesti o zaštiti okoliša i o radnicima ako je to potrebno za razumijevanje razvoja, rezultata poslovanja poduzetnika i njegova položaja, iz čega proizlazi potreba za uspostavljanje financijskog računovodstva okoliša, koji mora slijediti načela definirana ISO normama i zahtjeve integriranog menadžmenta kvalitete okoliša (EQM-a) (Gulin, et.al., 2011:573).

Omazić i suradnici (2012) navode da društvena odgovornost menadžmenta, kao jedan od najkompleksnijih oblika, čvrsto je integrirana u poslovnu praksu naprednih poduzeća koja se ne libe preuzeti ulogu lidera na svojim tržištima. Stoga menadžeri u Hrvatskoj, kako bi povećali vrijednost svojih poduzeća, prilikom donošenja strateških odluka na društvenu odgovornost gledaju kao ključnu komponentu.

3.1. Izvještaj o održivosti

Održivi razvoja najjednostavnije možemo definirati kao rast koji ide u korak s odgovornošću prema okolišu, gospodarstvu, društvu te okolini u kojoj djeluje (Raguž i Hazdovac, 2014). Preduvjet održivog razvoja je društveno odgovorno poslovanje stoga održivi razvoj trebamo shvatiti kao način života, način na koji će se naše poslovanje odvijati.

Rastuća svijest o društvenoj odgovornosti rezultira povećanjem broja izvještaja o društvenoj odgovornosti i izvještaja o održivosti. Izvještavanje o društvenoj odgovornosti je zadaća računovodstva održivosti koje ima svrhu izmjeriti okolišne, društvene i ekonomske performanse poduzeća te omogućiti izvještaj o navedenom, koji je često percipiran kao nadogradnja na tradicionalno financijsko računovodstvo iako je nerijetko sa znanstvenog aspekta promatrano kroz prizmu strateškog menadžerskog računovodstva (Rogošić i Bekavac, 2015).

Izvješća održivosti su odgovori na građansku zabrinutost o negativnim učincima globalne ekonomije i odražavaju korporativne orijentacije i prakse u odnosu na široka socijalna i ekološka pitanjima (Aggerholm, et.al., 2014). Doprinosu ugledu poduzeća, a na međunarodnoj sceni bilježe se i kao doprinos rasti vrijednosti dionica (www.hrpsor.hr, pristup 20.11.2016.)

Organizacijama u postavljanju ciljeva, mjerenju učinka i uvođenju promjena s ciljem povećanja održivosti poslovanja pomaže izvještavanje o održivosti ([www.globalreporting.org/resource/library/Croatian G4 Part One](http://www.globalreporting.org/resource/library/Croatian_G4_Part_One) , pristup 12.11.2016.).

Izvještavanje o društvenoj odgovornosti je, ili bi trebao biti osnovni alat za upravljanje poslovanjem, a nije ili ne bi trebalo biti nešto proizvedeno za ublažavanje potencijalnih kritika i dotjerivanje korporativnog dojam (www.kpmg.com, pristup 13.11.2016.).

Praksa mjerenja, otkrivanja i polaganja računa unutarnjim (kao što su zaposlenici i dioničari) i vanjskim dionicima (civilno društvo, investitori, potrošači, itd.) o organizacijskim učincima prema cilju održivog razvoja je izvještavanje o održivosti (van Wensen, et.al., 2011).

Wensen, et.al. (2011) navode kako se sva poduzeća ne vode jednakim motivima za izvještavanje, ali mnogima je cilj povećanje kredibiliteta. Etička razmatranja, ugled i vrijednost marke su postale važnije, dok je važnost ekonomskog razmatranja smanjena.

Dodatno kao motive poduzeća za izvještavati navode se:

- ušteda vremena / učinkovitost u komunikaciji
- privlačenje i zadržavanje zaposlenika
- poboljšanje internih procesa
- zahtjevi opskrbnog lanca i odnosi s dobavljačima
- povećani pritisak za izvještavanje i očekivanja dionika

U nalazima KPMG-og *Istraživanja o izvještavanju o društvenoj odgovornosti* najviše ohrabruju znakovi da mnoga od najvećih svjetskih poduzeća koriste proces Izvještavanja o društvenoj odgovornosti kako bi izvještavanje i održivost ugradili u srce svoje poslovne strategije, gdje joj je i mjesto (www.kpmg.com, pristup 13.11.2016.).

3.2. Načela izvještavanja

Sve organizacije ukoliko žele izgraditi povjerenje sa svim dionicima u pripremi izvještaja o održivosti trebale bi primjenjivati načela koja određuju sadržaj izvještaja, osiguravaju kvalitetu te ujedno su temelj za postizanje transparentnosti u izvještavanju.

Načela su podijeljena u dvije grupe ([www.globalreporting.org/resource/library/Croatian G4 Part One](http://www.globalreporting.org/resource/library/Croatian_G4_Part_One), pristup 12.11.2016.):

1. Načela za određivanje sadržaja izvještaja
2. Načela za određivanje kvalitete izvještaja

3.2.1. Načela za određivanje sadržaja izvještaja

Načela za određivanje sadržaja izvještaja opisuju proces koji se primjenjuje za identificiranje sadržaja koji izvještaj mora obuhvatiti, uzimajući u obzir aktivnosti i utjecaje organizacije te bitna očekivanja i interese njezinih dionika.

Načela za određivanje sadržaja izvještaja su:

- Uključenost dionika
- Kontekst održivosti
- Materijalnost
- Cjelovitost

3.2.2. Načela za određivanje kvalitete izvještaja

Načela za određivanje kvalitete izvještaja upravljaju izborima radi osiguranja kvalitete informacija u izvještaju o održivosti, uključujući njihovu pravilnu prezentaciju, kako bi dionici mogli donijeti jasne i razumne procjene učinka te poduzeti odgovarajuće mjere.

Načela za određivanje kvalitete izvještaja su:

- Ravnoteža
- Usporedivost
- Točnost
- Pravovremenost
- Jasnoća
- Pouzdanost

3.3. Global Reporting Initiative G4

Global Reporting Initiative je kao inicijativa pokrenuta s ciljem da se izvještaji o održivom razvoju primjenjuju globalno, na isti način na koji se danas ustrojava sustav izvješćivanja u okviru temeljnih financijskih izvještaja (Gulin, et.al., 2011).

Global Reporting Initiative (GRI) uspostavljen je u svrhu razvijanja okvira za izvještavanje o održivosti, koji je 2000. godine rezultirao prvom verzijom smjernica. Okvir za izvještavanje je u međuvremenu evoluirao te je 2013. predstavljena četvrta generacija GRI 4 (Rogošić, Bekavac, 2015).

GRI okvir sadrži opći i specifičan sadržaj za određeni sektor, a to su Sektorski dodatci koji nadopunjuju Smjernice tumačenjima i uputama o tome kako primijeniti Smjernice u određenom sektoru te uključuju specifične pokazatelje učinka za taj sektor (Rogošić, Bekavac, 2015).

Smjernice za izvještavanje o održivosti Globalne inicijative za izvještavanje služe kao pomoć izvjestiteljima u pripremi izvještaja o održivosti koji imaju značaj i sadrže vrijedne informacije o najvažnijim pitanjima organizacije vezanima uz održivost, a krajnji cilj njihove revizije je učiniti takvo izvještavanje o održivosti standardnom praksom ([www.globalreporting.org/resourcelibrary/Croatian G4 Part One](http://www.globalreporting.org/resourcelibrary/Croatian%20G4%20Part%20One), pristup 12.11.2016.).

Smjernice obuhvaćaju opće i specifične Standardne podatke ([www.globalreporting.org/resourcelibrary/Croatian G4 Part Two](http://www.globalreporting.org/resourcelibrary/Croatian%20G4%20Part%20Two), pristup 15.11.2016.).

Opći standardni podaci su:

- Strategija i analiza
- Organizacijski profil
- Identificirani materijalni Aspekti i Granice
- Uključivanje dionika
- Profil izvještaja
- Upravljanje
- Etika i integritet

Specifični standardni podaci dijele se u tri glavne kategorije:

- Ekonomska,
- Okolišna i
- Društvena (potkategorija -radni odnosi i dostojan rad; ljudska prava; društvo; odgovornost za proizvod)

Kategorija	Ekonomska	Okolišna		
Aspekti ^{III}	<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomski učinak • Prisutnost na tržištu • Neizravni ekonomski utjecaji • Praksa nabave 	<ul style="list-style-type: none"> • Materijali • Energija • Voda • Biološka raznolikost • Emisije • Otpadne vode i otpad • Proizvodi i usluge • Pridržavanje propisa • Prijevoz • Opće • Procjena dobavljača u pogledu utjecaja na okoliš • Mehanizmi rješavanja sporova u vezi s okolišem 		
Kategorija	Društvena			
Podkategorije	Radni odnosi i dostojan rad	Ljudska prava	Društvo	Odgovornost za proizvod
Aspekti ^{III}	<ul style="list-style-type: none"> • Zapošljavanje • Odnosi zaposlenika i menadžmenta • Zdravlje i sigurnost na radnom mjestu • Obuka i obrazovanje • Različitost i jednake mogućnosti • Jednakost naknada za žene i muškarce • Procjena dobavljača u pogledu radnih odnosa • Mehanizmi rješavanja sporova u vezi s radnim odnosima 	<ul style="list-style-type: none"> • Ulaganje • Nediskriminacija • Sloboda udruživanja i kolektivnog pregovaranja • Dječji rad • Prisilni ili obvezni rad • Sigurnosne prakse • Prava domicilnog stanovništva • Procjena • Procjena dobavljača u pogledu poštivanja ljudskih prava • Mehanizmi rješavanja sporova vezanih uz ljudska prava 	<ul style="list-style-type: none"> • Lokalne zajednice • Borba protiv korupcije • Javne politike • Ponašanje protivno načelu slobodnog tržišnog natjecanja • Pridržavanje propisa • Procjena dobavljača s obzirom na utjecaje na društvo • Mehanizmi rješavanja sporova vezanih uz utjecaje na društvo 	<ul style="list-style-type: none"> • Zdravlje i sigurnost kupaca • Označavanje proizvoda i usluga • Marketinške komunikacije • Privatnost kupaca • Pridržavanje propisa

Slika 1: Kategorije i aspekti smjernica

Izvor: Global Reporting Initiative, <http://www.globalreporting.org/CroatianG4PartOne.pdf>.

GRI G4 nudi svjetski značajan okvir kao potporu standardiziranom pristupu izvještavanja, čime pridonosi razini transparentnosti i dosljednosti koja je potrebna da bi informacije bile korisne i vjerodostojne za tržište i društvo (www.globalreporting.org/resourcelibrary/CroatianG4PartOne, pristup 12.11.2016.).

GRI G4 je usklađen s načelima UN Global Compacta, ali i sa brojnim međunarodnim propisima posebice u segmentu ljudskih prava i ekologije, odnosno pruža sveobuhvatan sustav za mjerenje i izvještavanje o održivosti koji je, unatoč svojoj opširnosti, jednostavan za praktičnu provedbu (Rogošić, Bekavac, 2015).

Načela UN Global Compacta	Smjernice GRI-a
Načelo 1. Poduzeća bi trebala podupirati i poštivati zaštitu međunarodno proglašanih ljudskih prava	Potkategorija: Ljudska prava (svi Aspekti) Potkategorija: Društvo • Lokalne zajednice
Načelo 2. Poduzeća bi trebala provjeriti da ne sudjeluju u kršenjima ljudskih prava	Potkategorija: Ljudska prava (svi Aspekti)
Načelo 3. Poduzeća bi trebala podržavati slobodu udruživanja i stvarnog priznavanja prava na kolektivno pregovaranje	G4-11 Potkategorija: Radni odnosi i dostojan rad • Odnosi zaposlenika i menadžmenta Potkategorija: Ljudska prava • Sloboda udruživanja i kolektivnog pregovaranja
Načelo 4. Poduzeća bi trebala podržavati ukidanje svih oblika prisilnog i obveznog rada	Potkategorija: Ljudska prava • Prisilni i obvezni rad
Načelo 5. Poduzeća bi trebala podržavati stvarno ukidanje dječjeg rada	Potkategorija: Ljudska prava • Dječji rad
Načelo 6. Poduzeća bi trebala podržavati ukidanje diskriminacije u vezi sa zapošljavanjem i izborom zanimanja	G4-10 Potkategorija: Radni odnosi i dostojan rad (svi Aspekti) Potkategorija: Ljudska prava • Nediskriminacija
Načelo 7. Poduzeća bi trebala podupirati predostrožan pristup izazovima na području zaštite okoliša	Kategorija: Okolišna (svi Aspekti)
Načelo 8. Poduzeća bi trebala pokrenuti inicijative za promicanje veće odgovornosti prema okolišu	Kategorija: Okolišna (svi Aspekti)
Načelo 9. Poduzeća bi trebala poticati razvoj i širenje tehnologija prihvatljivih za okoliš	Kategorija: Okolišna (svi Aspekti)
Načelo 10. Poduzeća bi trebala raditi na suzbijanju korupcije u svim njenim oblicima, uključujući iznudu i podmičivanje	Potkategorija: Društvo • Borba protiv korupcije • Javne politike

Slika 2: Poveznice na deset načela UN Global Compacta

Izvor: Global Reporting Initiative, <http://www.globalreporting.org/CroatianG4PartOne.pdf>.

Organizacije u prezentiranju pripremljenih informacija mogu se poslužiti kombinacijom elektroničkog ili tiskanog načina izvještavanja ili samo jednim od njih. Izbor će ovisiti o odlukama organizacije vezanima uz njezino izvještajno razdoblje, njezinim planovima o aktualiziranju sadržaja, vjerojatnim korisnicima izvještaja i drugim praktičnim čimbenicima, poput njezine distribucijske strategije ([www.globalreporting.org/resource/library/Croatian G4 Part One](http://www.globalreporting.org/resource/library/Croatian_G4_Part_One), pristup 12.11.2016.). A pristup potpunim informacijama za izvještajno razdoblje trebao bi korisnicima omogućiti barem jedan medij (internet ili tisak).

GRI okvir je namijenjen svim organizacijama, bez obzira jeli riječ o velikoj korporaciji ili srednjim i malim poduzetnicima, jer je njegova glavna funkcija postizanja veće organizacijske odgovornosti, a sve u cilju ostvarivanja povjerenja svih interesnih skupina što u završnici prerasta u konkurentsku prednost, odnosno rezultira brojnim koristima za samo poduzeće.

3.4. UN Global Compact

Global Compact je inicijativa Ujedinjenih Naroda za uvođenje društveno odgovornog poslovanja, pokrenuta 2000. godine i danas je najveća takva inicijativa koja predstavlja jedinstveni primjer suradnje poslovnog svijeta i međunarodne zajednice te uz poduzeća okuplja i predstavnike akademske zajednice, civilnog društva, vlada, poslovnih udruga te samog UN-a. U Hrvatskoj osnovana je 2007. godine i njome upravlja Hrvatska udruga poslodavaca koja broji 52 člana (www.hup.hr, pristup 13.02.2017.)

Europske politike i njezini strateški dokumenti zahtijevaju jaču pripremu i razumijevanje hrvatske poslovne zajednice o važnosti društveno odgovornog ponašanja pri ulasku na tržište Europske unije. Kako većina poduzeća nije upoznata s načelima društveno odgovornog ponašanja, potrebna su odgovarajuća znanja za kvalitetno uključivanje takvog ponašanja u poslovno upravljanje čime se utječe na razinu konkurentnosti, ali nužna je društvena odgovornost i javnog sektora koji će stvaranjem poticajnog gospodarskog okruženja osigurati i razvoj društveno odgovornih poduzeća (www.hup.hr, pristup 13.02.2017.).

Poštujući načela Global Compacta, poduzeća imaju bolju poziciju u međunarodnom poslovnom okruženju te mogućnost prepoznavanja potencijalnih komparativnih prednosti i razvijanje svoje konkurentnosti.

Temelji se na deset osnovnih načela iz područja ljudskih prava, prava radnika, okoliša i borbe protiv korupcije (www.unglobalcompact.org, pristup 13.02.2017.)

Ljudska prava:

- Načelo 1- Poduzeća trebaju podupirati i poštivati zaštitu međunarodno priznatih ljudskih prava i
- Načelo 2 - osigurati da sama ne sudjeluju u kršenju ljudskih prava.

Radna prava:

- Načelo 3 - Poduzeća trebaju podržavati slobodu udruživanja i stvarno priznati pravo na kolektivno pregovaranje;
- Načelo 4 - ukloniti svaki oblik prisilnog i nesamostalnog rada;
- Načelo 5 - djelotvorno ukinuti dječji rad; i
- Načelo 6 - ukloniti diskriminaciju pri zapošljavanju i na poslu.

Okoliš:

- Načelo 7 - Poduzeća trebaju pažljivo i obzirno pristupati pitanjima okoliša;
- Načelo 8 - pokrenuti inicijative radi promicanja veće odgovornosti prema okolišu; i
- Načelo 9 - poticati razvoj i širenje ekološki prihvatljivih tehnologija.

Antikorupcija:

- Načelo 10 – Poduzeća trebaju raditi na suzbijanju korupcije u svim njenim oblicima, uključujući iznudu i potkupljivanje.

3.5. HRN ISO 26000 – Društvena odgovornost

Kao još jedan način ostvarivanja prednosti društveno odgovornog poslovanja ISO 26000:2010 pokrenut je 2010. godine, nakon pet godina pregovora između raznih interesnih skupina širom svijeta. Predstavnici vlasti, nevladinih organizacija, skupina potrošača i radne organizacije diljem svijeta bili su uključeni u njegov razvoj, što znači da predstavlja međunarodni konsenzus (www.iso.org, pristup 17.02.2017.).

Međunarodna organizacija za normizaciju (International Organization for Standardization) u studenom 2010. godine objavila je prvi ISO standard za društvenu odgovornost koji daje upute o temeljnim načelima društvene odgovornosti i suradnji s dionicima, ključnim temama i pitanjima koji se odnose na društvenu odgovornost i načinima integracije društveno odgovornog ponašanja u organizaciji. ISO 26000 daje smjernice o tome kako tvrtke i organizacije mogu djelovati na društveno odgovoran način (GRI G4 Guidelines and ISO 26000:2010, str.8, www.iso.org, pristup 17.02.2017.).

Norma HRN ISO 26000 objedinjuje međunarodno stručno znanje o društvenoj odgovornosti: što ona znači, kojim se pitanjima organizacije trebaju baviti kako bi djelovale na društveno odgovoran način i koja je najbolja praksa u uvođenju društvene odgovornosti. Norma je snažan alat za društvenu odgovornost koji će pomoći organizacijama da prijeđu s dobrih namjera na dobre postupke. Namijenjena je za pomoć organizacijama u doprinosu održivog razvoja.

Cilj joj je potaknuti ih na izlazak iz okvira puke sukladnosti sa zakonima, na promicanje zajedničkog shvaćanja u području društvene odgovornosti i da bude dopuna drugim dokumentima i inicijativama za društvenu odgovornost, a ne da ih zamijeni (www.hzn.hr, pristup16.02.2017).

Norma HRN ISO 26000 pomoći će svim organizacijama bez obzira na njihovu veličinu ili smještaj da djeluju društveno odgovorno tako što im daje smjernice o sljedećem (www.hzn.hr, pristup16.02.2017):

- pojmovima, nazivima i definicijama povezanim s društvenom odgovornošću
- pozadini, trendovima i obilježjima društvene odgovornosti
- načelima i praksama koji se odnose na društvenu odgovornost
- ključnim temama i pitanjima društvene odgovornosti
- integraciji, provedbi i promicanju društveno odgovornoga ponašanja u svim segmentima organizacije i, putem politika i praksa, unutar sfere njezina utjecaja
- utvrđivanju dionika i suradnji s njima
- obavješćivanju o preuzetim obvezama, rezultatima i drugim podacima koji se odnose na društvenu odgovornost.

Primjenom norme ISO 26000 organizacija ostvaruje sljedeće prednosti (www.hzn.hr, pristup 17.02.2017.):

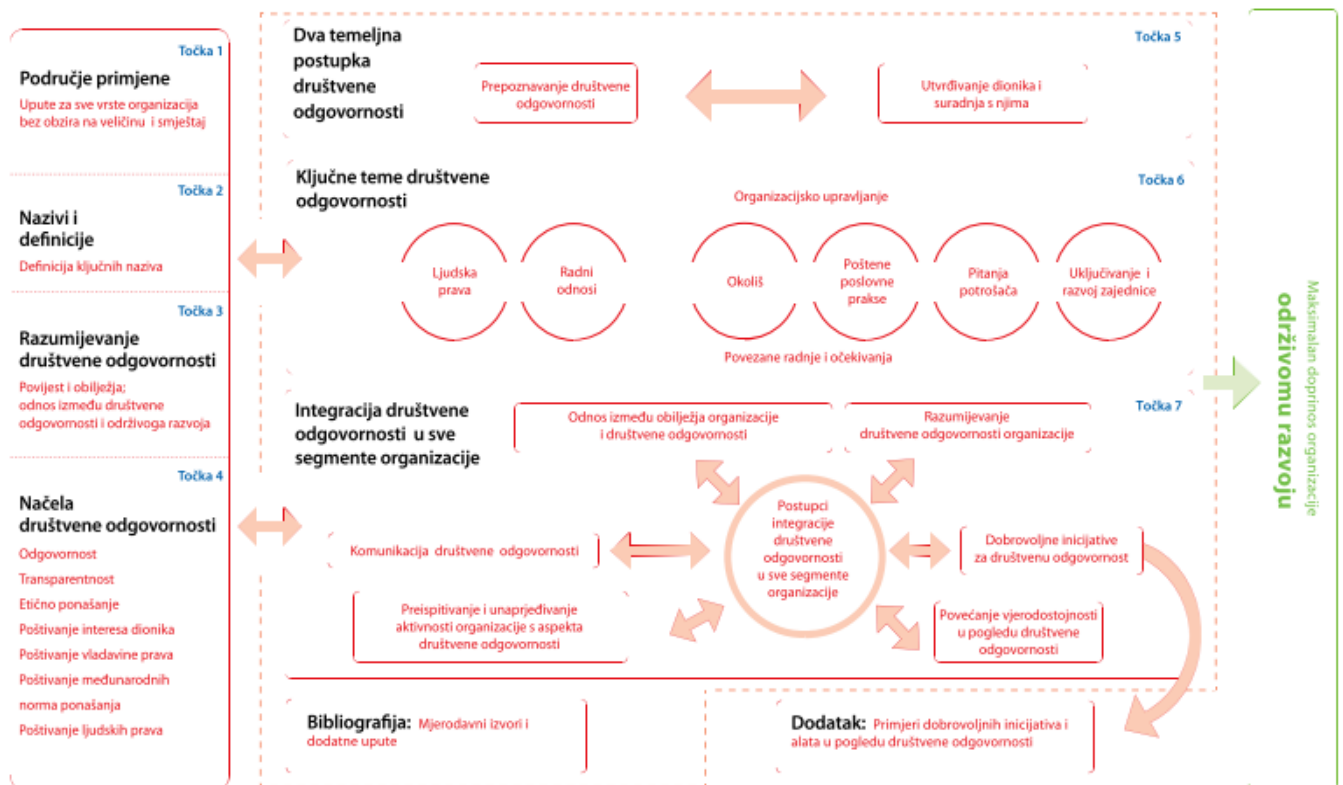
- konkurentsku prednost
- ugled
- sposobnost da privuče i zadrži radnike ili članove, kupce, klijente i korisnike
- održavanje morala, predanosti i produktivnosti zaposlenika
- stav ulagača, vlasnika, donatora, sponzora i financijske zajednice i
- njezin odnos s tvrtkama, vladama, medijima, dobavljačima, organizacijama iste razine, korisnicima i zajednicom u kojoj djeluje.

ISO 26000 organizacije trebaju uzeti u obzir društvenu, okolišnu, pravnu, kulturnu, političku i organizacijsku raznolikost te razlike u ekonomskim uvjetima, a da se istodobno pridržavaju međunarodnih norma ponašanja (www.iso.org, pristup 17.02.2017.).

Slika 3: Sedam glavnih tema društvene odgovornosti prema normi ISO 26000

Izvor: Otkrijte normu ISO 26000, str.9, www.hzn.hr

Slika 4: Prikaz norme ISO 26000 i odnosa među točkama norme

Izvor: Otkrijte normu ISO 26000, str.15-17, www.hzn.hr

Organizacija nakon razmatranja obilježja društvene odgovornosti i njezina odnosa s održivim razvojem (točka 3), proučava načela društvene odgovornosti (točka 4) te ih treba poštovati i uključivati pri ostvarivanju društvene odgovornosti organizacije, zajedno s načelima koja se odnose na određenu glavnu temu (točka 6). Prije analiziranja glavnih tema i pitanja te svake povezane radnje i očekivanja (točka 6), organizacija treba razmotriti dva temeljna postupka društvene odgovornosti: prepoznavanje društvene odgovornosti u svojem području utjecaja te utvrđivanje dionika i suradnju s njima (točka 5). Kad se shvate načela i utvrde glavne teme i odgovarajuća važna pitanja, organizacija treba nastojati uključiti društvenu odgovornost u sve svoje odluke i aktivnosti primjenjujući smjernice (točka 7) koje obuhvaćaju integraciju društvene odgovornosti u politiku organizacije, organizacijsku kulturu, strategije i poslovanje, izgradnju unutrašnje kompetencije za društvenu odgovornost, uspostavu unutrašnje i vanjske komunikacije i redovito ocjenjivanje tih radnji i postupaka povezanih s društvenom odgovornošću. Daljnje upute o ključnim temama i postupcima integracije društvene odgovornosti mogu se naći u mjerodavnim izvorima (Bibliografija) i različitim dobrovoljnim inicijativama i alatima. Pri pristupanju društvenoj odgovornosti i njezinu ostvarivanju krovni je cilj organizacije da maksimalno poveća svoj doprinos održivom razvoju.

4. ANALIZA IZVJEŠTAJA O ODRŽIVOSTI NA PRIMJERU KONČAR INSTITUTA ZA ELEKTRONIKU d.d.

KONČAR – Institut za elektrotehniku d.d. je dioničko društvo koje više od dvadeset godina posluje po tržišnim načelima, a kroz načela održivog razvoja kao ispravnom načinu upravljanja tvrtkom koja želi dugoročno uspješno poslovati nastoji osigurati stvaranje profita. U Institutu mišljenja su da je društveno odgovorno poslovanje sredstvo pomoću kojeg tvrtke mogu pozitivno utjecati na stavove i uvjerenja svojih ključnih interesnih skupina, graditi njihovo povjerenje i lojalnost te ostvariti poslovnu prednost koja proizlazi iz tog odnosa.

Rukovodstvo Instituta se uvjerilo da prakticiranje društveno odgovornog poslovanja pomaže upravljanju tvrtkom u smanjenju troškova, potrošnji energije i otpada, boljoj konkurentnosti svojih proizvoda te smanjuje rizike i troškove osiguranja. Ali prije svega potiče stvaranje inovativnih proizvoda i poslovnih procesa, otvara nova tržišta, pomaže privući i zadržati najbolje zaposlenike te poboljšava sliku tvrtke kod dionika i javnosti.

4.1. Opći podaci i povijesni pregled Instituta

Institut ima 95 godina tradicije na primijenjenim istraživanjima i 55 godina institucionalnog pristupa istraživanju i razvoju.

Okolnosti u kojima je stvaran Institut (www.koncar-institut.hr, pristup 03.12.2016.):

1961. Radnički savjet donio je odluku o osnivanju ustanove Elektrotehnički institut poduzeća RADE KONČAR. Elektrotehnički institut poduzeća RADE KONČAR upisan je u registar naučnih ustanova Savjeta za naučni rad Narodne Republike Hrvatske.

1961. - 1990. Izgrađena je i nova glavna zgrada Instituta s laboratorijima u prizemlju, gdje je danas smještena Uprava, sve službe i većina zavoda Instituta.

1991. Temeljem odluke Upravnog odbora holdinga KONČAR – Elektroindustrija d.d. o osnivanju novog Instituta, poduzeće KONČAR – Institut za elektrotehniku d.o.o. upisano je u trgovački registar. Poduzeće KONČAR – Institut za elektrotehniku d.o.o. upisano je također u registar znanstvenih organizacija Ministarstva, znanosti i tehnologije Republike Hrvatske.

1997. Certifikat za sustav upravljanja kvalitetom prema EN ISO 9001:1994.

1998. Isporučen prvi četverosistemske vagoni pretvarač. Ova inovacija nagrađena je Zlatnom kunom, koju dodjeljuje Hrvatska gospodarska komora.

2000. Započela istraživanja na području obnovljivih izvora energije. Izjava o neovisnosti i samostalnosti KONČAR – Instituta za elektrotehniku.

2002. Certifikat za sustav upravljanja okolišem prema ISO 14001:1996.

2008. Akreditirana Služba za certificiranje proizvoda SCERT.

Certifikat za sustav upravljanja sigurnošću na radu i zdravljem ljudi prema OHSAS 18001:2007.

2009. Dopriven prototip hrvatske inačice elektromotornog vlaka, za koji je Institut razvio energetske pretvarače za glavne i pomoćne pogone te sustav upravljanja i komunikacija.

2011. Proslava 50 godina Instituta.

2013. Dugogodišnje iskustvo u istraživanju, razvoju i terenskim dijagnostičkim ispitivanjima transformatora, zajedno sa suvremenom industrijskom hardverskom platformom implementirano je u KONČAR TMS – suvremeni monitoring i dijagnostički sustav.

2014. Razvijen sustav KONČAR Monitoring provodnog izolatora - BIM koji daje uvid u stanje izolacije provodnika dok je transformator pod naponom.

Europska komisija notificirala je KONČAR - Institut za elektrotehniku d.d. kao prijavljeno tijelo (*Notified Body*) pod brojem NB 2494 za 7 direktiva.

2015. Reakreditiran je pri Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta kao privatna znanstvena organizacija u području tehničkih znanosti.

4.2. Usluge Instituta

U okviru postojećih 9 laboratorija Institut pruža brojne usluge ispitivanja i mjerenja elektroenergetske opreme, materijala i električnih uređaja, te sukladno zahtjevima i potrebama korisnika i usluge analiza, primijenjenih istraživanja i razvoja na područjima transformatora, sklopnih aparata i postrojenja, rotacijskih strojeva, tračničkih vozila, obnovljivih izvora energije te materijala i tehnologija (www.koncar-institut.hr, pristup 03.12.2016.). Provode i razna dijagnostička ispitivanja opreme na elektroenergetskim postrojenjima u radu, i vrše usluge tehničkog nadzora tunela i autocesta (sukladno Zakonu o prostornom uređenju i gradnji), nadzora pri gradnji postrojenja obnovljivih izvora energije te nadzora kvalitete elektroenergetske opreme i postrojenja.

4.3. Zaposlenici, nagrade i članstva

Institut nastoji djelovati društveno odgovorno u svim segmentima svog djelovanja. Šest godina transparentno izvještava o svome utjecaju na okoliš i društvo. Osobni razvoj i usavršavanje zaposlenika vrlo su važni za Institut, koji im omogućava stalno stručno obrazovanje, učenje stranih jezika, informatičko osposobljavanje i obrazovanje za sustave kvalitete, zaštite okoliša i sigurnosti na radu. Kod zaposlenika potiče se razvoj kreativnosti i sposobnost vođenja (www.koncar-institut.hr, pristup 03.12.2016.).

U poduzeću je razvijena kultura koja potiče društveno odgovorno ponašanje kroz povećanja znanja i vještine o održivom razvoju jer se širenjem znanja zaposlenika unapređuje organizacijska kultura i povećava zadovoljstvo i motiviranost, a time i produktivnost. To je posebno vidljivo u praksi kod zapošljavanja mladih inženjera koje treba dodatno obrazovati o društveno dogovornom poslovanju jer se u svom školovanju nisu dovoljno susretali s tim područjem.

Ulaganjem u zaposlenike stvaraju se i zadržavaju kvalitetni kadrovi. Time se dobiva temelj za stvaranje novih proizvoda kao osnova za povećanje konkurentnosti na tržištu i osigurava bogatija budućnost.

Tablica 1. Nagrade dodijeljene Institutu

Velika nagrada Grand Prix ARCA 2014: projektini tim društava KONČAR za projekt „Niskopodni dizielektrični vlak“	Zlatna plaketa ARCA 2014: "KONČAR BIM – monitoring provodnog izolatora“ grupe autora iz KONČAR – Instituta za elektrotehniku.
Nagrada "Vera Johanides" za 2013. godinu dr. sc. Daliboru Filipoviću-Grčiću za zapažene znanstvene i stručne doprinose na području visokonaponskih izolacijskih sustava.	Nagrada "2014 TESLA Special Prize" dr. sc. Anti Elezu za dosadašnji znanstveni rad i stvaralaštvo.
Europska nagrada za DOP za 2013. godinu za primjenu projekta "Primjenom znanosti do inovacija".	Nagrada "Vera Johanides" dr. sc. Anti Elezu za 2013. godinu za zapažen osobni znanstveni i stručni napredak te izniman doprinos u području svog istraživanja.
Nagrada „Hrvoje Požar“ prof. dr. sc. Stjepan Car za stručni i znanstveni doprinos razvitku energetike koju dodjeljuje Hrvatsko energetsko društvo posredstvom Zaklade „Hrvoje Požar“.	Povelja Republike Hrvatske dodijeljena je KONČAR - Institutu za elektrotehniku za doprinos razvoju i promicanju međunarodnog položaja Hrvatske te za izniman doprinos znanstvenom, gospodarskom i društvenom razvitku Hrvatske.
Nagrada Indeks DOP-a 2013 u kategoriji odgovorni odnosi sa zajednicom koju dodjeljuje HR PSOR i HGK, Zagreb.	Priznanja IFIA Trofej i Zlatna plaketa za 2013. g. za rješenje "Crna kutija za električne proizvode".

Izvor: Končar Institut, www.koncar-institut.hr

Među članstvima u domaćim i međunarodnim udrugama i organizacijama ističu se:

- Akademija tehničkih znanosti Hrvatske
- CROLAB Hrvatski laboratorij
- Hrvatska komora inženjera strojarstva
- Hrvatska komora inženjera elektrotehnike
- Hrvatski poslovni savjet za održivi razvoj od 2010.g.
- Hrvatski zavod za norme
- Hrvatski izvoznici
- Međunarodno vijeće za velike elektroenergetske sustave
- Europski odbor za elektrotehničku normizaciju i mnoga druga

4.4. Izvješće o društveno odgovornom poslovanju Instituta za 2015. godinu

U pripremi izvještaja o održivosti u Končar Institutu korištena je sržna opcija usklađena sa G4 Smjernicama Globalne inicijative za izvještavanje. Smjernice izvještaja o održivosti sadrže opće standardne podatke koji daju opis organizacije i postupka izvještavanja i specifične standardne podatke koji daju informacije o upravljanju i učincima povezanim s materijalnim Aspektima.

Tablica 2 : Opći standardni podaci

STRATEGIJA I ANALIZA	√
ORGANIZACIJSKI PROFIL	√
IDENTIFICIRANI MATERIJALNI ASPEKTI I GRANICE	√
UKLJUČIVANJE DIONIKA	√
PROFIL IZVJEŠTAJA	√
UPRAVLJANJE	√
ETIKA I INTEGRITET	√

Izvor: Prikaz autora

U Tablici 2. prikazani su opći standardni podaci podijeljeni u sedam dijelova: Strategija i analiza, Organizacijski profil, Identificirani materijalni aspekti granice, Uključivanje dionika, Profil izvještaja, Upravljanje, Etika i integritet, od kojih su svi uključeni u izvještaju o održivosti.

U Tablici 3. prikazani su specifični standardni podaci raspoređeni u tri kategorije: Ekonomska, Okolišna i Društvena (potkategorije: Radni odnosi i dostojan rad, Ljudska prava, Društvo i Odgovornost za proizvod). U ekonomskoj kategoriji od četiri Aspekta prikazani su ekonomski učinak, prisutnost na tržištu i neizravni ekonomski utjecaji. U okolišnoj kategoriji od dvanaest Aspekata prikazani su energija, voda, emisije, otpadne vode i otpad i opće. U društvenoj potkategoriji Radni odnosi i dostojan rad od osam Aspekata prikazani su zapošljavanje, zdravlje i sigurnost na radnom mjestu, obuka i obrazovanje, raznolikost i jednake mogućnosti. U potkategoriji Ljudska prava nije prikazan niti jedan od deset Aspekata. U potkategoriji Društvo od sedam Aspekata prikazani su lokalne zajednice, borba protiv korupcije i ponašanje protivno načelu slobodnog tržišnog natjecanja. I u potkategoriji Odgovornost za proizvod od pet Aspekata prikazani su zdravlje i sigurnost kupaca i označavanje proizvoda i usluga.

Tablica 3: Specifični standardni podaci

		KATEGORIJA									
EKONOMSKA		OKOLIŠNA		DRUŠTVENA							
				POTKATEGORIJA							
				RADNI ODNOSI I DOSTOJAN RAD		LJUDSKA PRAVA		DRUŠTVO		ODGOVORNOST ZA PROIZVOD	
Ekonomski učinak	√	Materijali		Zapošljavanje	√	Ulaganje		Lokalne zajednice	√	Zdravlje i sigurnost kupaca	√
Prisutnost na tržištu	√	Energija	√	Odnosi zaposlenika i menadžmenta		Nediskriminacija		Borba protiv korupcije	√	Označavanje proizvoda i usluga	√
Neizravni ekonomski utjecaji	√	Voda	√	Zdravlje i sigurnost na radnom mjestu	√	Sloboda udruživanja i kolektivnog pregovaranja		Javne politike		Marketinške komunikacije	
Praksa nabave		Biološka raznolikost		Obuka i obrazovanje	√	Dječji rad		Ponašanje protivno načelu slobodnog tržišnog natjecanja	√	Privatnost kupca	
		Emisije	√	Raznolikost i jednake mogućnosti	√	Prisilni ili obvezni rad		Pridržavanje propisa		Pridržavanje propisa	
		Otpadne vode i otpad	√	Jednakost naknada za žene i muškarce		Sigurnosne prakse		Procjena dobavljača s obzirom na utjecaje na društvo			
		Proizvodi i usluge		Procjena dobavljača u pogledu radnih odnosa		Prava domicilnog stanovništva		Mehanizmi rješavanja sporova vezanih uz utjecaje na društvo			
		Pridržavanje propisa		Mehanizmi rješavanja sporova u radnim odnosima		Procjena					
		Prijevoz				Procjena dobavljača u pogledu poštivanja ljudskih prava					
		Opće	√			Mehanizmi rješavanja sporova vezanih uz ljudskih prava					
		Procjene dobavljača u pogledu utjecaja na okoliš									
		Mehanizmi rješavanja sporova u vezi s okolišem									

Izvor: Prikaz autora

4.4.1. Opći standardni podaci

4.4.1.1. Strategija i analiza

U 2015. godini kao rezultat sustavnog rada na razvoju novih proizvod i unaprjeđenja tržišnih pozicija, poslovni rezultati pokazuju nastavka stabilnog poslovanja. Razlozi tome su značajno povećanje izvoznih prihoda te isporuka opreme i usluga za vlakove. Godinu 2015. obilježile su isporuke niskopodnih elektromotornih vlakova, tj. tračničkih vozila za prijevoz putnika, koji su od velikog utjecaja na zajednicu kojom prometuju i cjelokupni okoliš. Sustavi monitoringa i transformatora i provodnika te laboratorijska ispitivanja visokonaponske opreme najznačajniji su izvozni proizvodi i usluge, a dobre rezultate polučili su i sustavi monitoringa rotacijskih strojeva te usluge razvoja na području rotacijskih strojeva (Interni materijali Končar Instituta).

Proces reakreditacije Instituta pri Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta kao privatne znanstvene organizacije u području tehničkih znanosti uspješno je završen tijekom 2015. Akreditirana su i dva nova laboratorija što znači kako Institut ima sedam akreditiranih laboratorija prema normi HRN EN ISO/IEC 17025.

U dugoročnoj strategiji i u svojim svakodnevnim aktivnostima nije se zapostavila odgovornost prema zajednici, kupcima, zaposlenicima, kao i ostalim dionicima integrirajući koncept održivog poslovanja. Antikorupcijska politika Instituta izrađena i usvojena je na planu održivog modela upravljanja, koja zaposlenicima i vanjskim dionicima pruža jasno razumijevanje etičkih pravila ponašanja i nulte stope tolerancije prema mitu i korupciji.

Ekonomska sigurnost i stimulatívno radno okruženje kao i mogućnost znanstvenog i stručnog usavršavanja pruženo je zaposlenicima. Kroz ulaganje u dugotrajnu imovinu dat je doprinos zajednici. U okviru strateškog plana, kao način povećanja kompetencije te istraživačke, razvojne i ispitne mogućnosti Institut planira dodatna ulaganja u obnovu i proširenje postojećih te gradnju novih laboratorija. Odgovornost prema okolini izražena je posjedovanjem energetske certifikata kod svih objekata što potvrđuje usmjerenost Instituta na unaprjeđenje energetske učinkovitosti.

U okviru Obzora 2020, Institut je dobio priliku sudjelovati na projektu SafeLog na istraživanju, razvoju i izradi prototipa sigurnosno kritičnog prsluka za osoblje koje radi u visokoregalnim robotskim skladištima.

Jamstvo dugoročne uspješnosti Instituta su suvremeno poslovanje koje uz stabilne financijske i tržišne rezultate pretpostavlja obrazovanje zaposlenika, istraživanje i razvoj vlastitih proizvoda u području elektroenergetike i transporta, kao i usluge istraživanja za društva Grupe KONČAR na području transformatora, rotacijskih strojeva, sklopne opreme, energetske elektronike i sustava upravljanja.

Kvaliteta izvještavanja dodatno se povećala i potvrdila opredijeljenost za trajnu brigu o potrebama dionika 4-tom generacijom GRI smjernica u 2015.

Jezgra održivog poslovanja su pomicanje granica u stvaranju inovativnih i naprednih tehnologija, stalno ulaganje u zaposlenike, smanjenje utjecaja na okoliš i stvaranje pozitivnog društvenog okruženja.

Komisija upravnog vijeća Hrvatskog poslovnog savjeta za održivi razvoj potvrdila je da je deveto Izvješće o društveno odgovornom poslovanju KONČAR – Instituta za elektrotehniku d.d. sukladno sa smjernicama za Izvještavanje Globalne inicijative za izvještavanje – G4, sržnom opcijom. Mišljenja je da sustavno raste kvaliteta objavljenih informacija te je vidljiv i značajan porast opsega tema i pokazatelja kojima se prikazuje nefinancijski učinak poduzeća.

U izvješću je značajno za istaknuti:

- ulaganja u investicije i opremu koje je Institut realizirao u protekloj godini, a koje višestruko premašuju investicije prethodnih godina
- sredstva uložena u istraživanje i razvoj koji čine temelj poslovanja Instituta čime se ulaže u budućnost
- iznadprosječno velika sredstva ulažu se u obrazovanje zaposlenika jer se radi o visokostručnoj djelatnosti kojom se Institut bavi, a time se radi i o doprinosu privatnog poduzeća izgradnji društva znanja, kojem Hrvatska teži.

Iako utjecaj Instituta na okoliš nije velik, ulaže veliki napor u razvoj tehnologija za obnovljive izvore energije te istovremeno smanjenje potrošnje energije opreme koju proizvodi te općenito manji utjecaj na okoliš od njenog korištenja. Također važno je za istaknuti i investiciju u energetske učinkovitost objekta čime je smanjena potrošnja energije, kao i emisije stakleničkih plinova.

Na preporuku Komisije velik je napredak učinjen u prikazu procesa koji je prethodio definiranju materijalnih aspekata, procesa komunikacije s dionicima, kao i procesa

sudjelovanja zaposlenika u donošenju odluka, primjeni jednakih mogućnosti za muškarce i žene, i procesa suradnje s akademskom zajednicom.

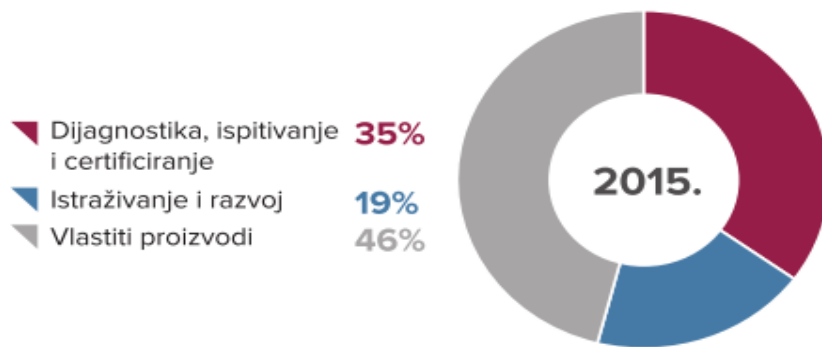
Unatoč napretku, na dugoročnim ciljevima Instituta koji nisu povezani sa strategijom održivog razvoja već su temeljeni isključivo na poslovnim ciljevima, nije dovoljno jasno vidljiva integracija održivog razvoja u poslovnu strategiju te prikaz utjecaja nije dovoljno jasno prikazan kroz proces upravljanja.

S obzirom da Institut nije obveznik izvještavanja prema Europskoj direktivi, ovim Izvještajem pružio je još jedan vrijedan doprinos upravljanu nefinancijskim utjecajima u Hrvatskoj, kao i razvoju kapaciteta za primjenu održivog razvoja.

4.4.1.2. Organizacijski profil

KONČAR – Institut za elektrotehniku d.d. dio je Grupe KONČAR i središnje mjesto primjenjenih istraživanja, ispitivanja i potpore razvojnim projektima društva Grupe. Podršku elektroenergetskoj opremi i postrojenjima proširio je i na razvoj vlastitih rješenja namijenjenih za globalno tržište. Institut ima status neovisnog dioničkog društva kojem KONČAR – Elektroindustrija d.d., kao stopostotni vlasnik, svu ostvarenu dobit ostavlja za njegov razvoj. Na kotaciji Službenog tržišta Zagrebačke burze nalaze se dionice Instituta. Kretanje cijena dionice pratilo je trend ukupnog tržišta, a najviša cijena postignuta je u siječnju 2015. godine (725,99 kuna), najniža u svibnju (640,01 kuna) da bi na kraju godine prosječna cijena iznosila 654,92 kune. Ukupan promet od trgovanja dionicama ostavaren je za 5,1 posto više od prometa ostavarenog u 2014. godini. Društvo KONČAR – Elektroindustrija na dan 31.12.2015. godine posjeduje 5.861 vlastitih dionica, što predstavlja 0,23 posto kapitala. Na tržišnim načelima djeluje 25 godina, a svoje kompetencije razvija 55 godina (Interni materijali Končar Instituta).

Ključna područja su dijagnostička ispitivanja opreme na elektroenergetskim postrojenjima, tehnički nadzor pri njihovoj izgradnji, kao i laboratorijska ispitivanja sukladnosti opreme s normama, kao i vještine koje zaposlenicima Instituta osiguravaju širok djelokrug kompetencija te omogućavaju neposredan kontakt s korisnicima opreme.

Slika 5: Poslovne aktivnosti Instituta

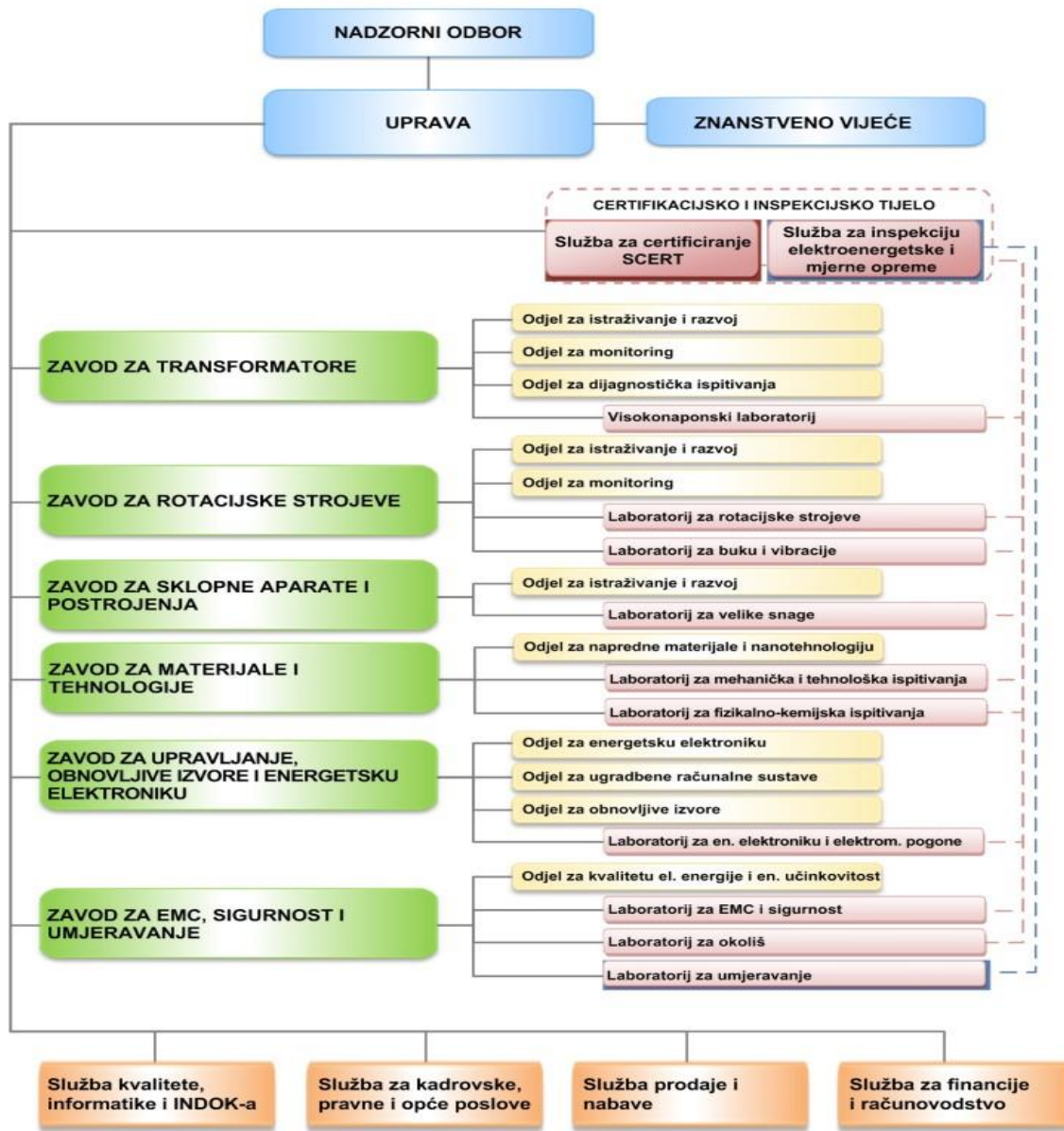
Izvor: Končar Institut, interni podaci

Institut je znanstveno-istraživačka pravna osoba upisana u upisnik Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i kao društvo specijalizirano za primijenjena istraživanja u području elektrotehnike i strojarstva.

Unutar Instituta kao centri ključnih kompetencija za pojedine grupe proizvoda i usluga djeluju zavodi kao profitni centri uz podršku zajedničkih službi. Njihova poslovna učinkovitost mjeri se novostvarenom vrijednošću i osnova je za primanja zaposlenika u zajedničkom doprinosu zavoda.

MISIJA Instituta je da primjenom znanja i suvremenih tehnologija razvije rješenja za učinkovitu pretvorbu i prijenos električne energije, uz društveno odgovorno poslovanje.

VIZIJA je postati globalno prepoznatljiv partner u području elektroenergetike i tračničkih vozila te na taj način pridonositi uspjehu Grupe KONČAR.

Slika 6: Organizacijska shema Končar Instituta

Izvor: Končar Institut, www.koncar-institut.hr

Nezavisna akreditirana Služba za certificiranje proizvoda - SCERT koja predstavlja ovlašteno tijelo za ocjenu sukladnosti elektrotehničkih proizvoda djeluje unutar Instituta, a njen rad nadgledaju predstavnici državnih tijela i udruga potrošača. SCERT je u 2015. akreditirana prema normi HRN EN ISO/IEC 17065:2013 Ocjenjivanje sukladnosti - Zahtjevi za tijela koja provode certifikaciju proizvoda, procesa i usluga.

Dugoročni ciljevi su (Interni materijali Končar Instituta):

- zadržati i proširiti kompetencije u područjima primijenjenih istraživanja i ispitivanja, a kao podrška razvoju proizvoda, tehnologija i usluga u područjima napredne energetike i čistog transporta
- održati i proširiti status EU notificiranog tijela (NB) za ispitivanje i certificiranje elektrotehničkih proizvoda i opreme
- postati i/ili ostati prepoznatljiv isporučitelj sustava monitoringa primarne elektroenergetske opreme s vlastitim hardverom i softverom
- postati prepoznatljiv isporučitelj ugradbenih računalnih sustava za upravljanje procesima u elektroenergetici i tračničkim vozilima.

Strategija održivog razvoja Instituta (Interni materijali Končar Instituta):

- trajno povećavati produktivnost uz intenzivna ulaganja u razvoj novih proizvoda i usluga, obrazovanje zaposlenika te izgradnju i opremanje laboratorija
- poslovati na načelima održivog razvoja uz razvijanje i njegovanje partnerskih odnosa sa svim zainteresiranim stranama
- razvijati suradnju s akademskom zajednicom i javnim institutima putem zajedničkih istraživačko razvojnih projekata
- biti znanstvena organizacija s nezavisnim statusom u Grupi KONČAR kojoj vlasnik ostavlja cjelokupnu dobit za njegov daljnji razvoj
- biti, prema tržišnim načelima, ključna podrška pri razvoju proizvoda ostalim društvima Grupe

Svim zaposlenicima jamče se prava definirana Kolektivnim ugovorom, a 93% zaposlenika sklopilo je ugovorni odnos na neodređeno vrijeme, te je svakom od njih omogućena sloboda udruživanja i kolektivnog pregovaranja.

U cijelu tvrtku društveno odgovorno poslovanje uspijeva povezati poslovne vrijednosti, svrhu i strategiju s društvenim i ekonomskim potrebama dionika, uz istodobnu ugradnju odgovorene i etičke poslovne politike i prakse.

Elektroenergetika i transport su ključna područja djelovanja Instituta, a uvode se i napredne tehnologije zasnovane na senzorima, informacijsko komunikacijskim tehnologijama, naprednim materijalima i obnovljivim izvorima.

U 2015. direktni izvoz iznosio je 17,5 mil. kn, odnosno porastao je za 99,9 posto u odnosu na prethodnu godinu što je rezultat globalne prepoznatljivosti nekih proizvoda i usluga, intenziviranja marketinških i prodajnih aktivnosti te ranija realizacija nekoliko projekata koji su planirani u 2016.

Poteškoće na domaćem tržištu nameću Institutu da svoj daljnji razvoj poslovanja zasniva na poboljšanju prepoznatljivosti proizvoda kao što su sustavi monitoringa, laboratorijske usluge, autonomna napajanja iz obnovljivih izvora te namjenski ugradbeni sustavi upravljanja.

Pritom će kao strategiju nastupa pojačati aktivnosti na organiziranju posjeta i prezentacija kod potencijalnih kupaca, internetskim kanalima nastupa i promocije, B2B (business to business) kanalima marketinga i traženja kupaca, širenju mreže distributera i agenata na tržištima koja imaju perspektivu.

Dugogodišnji partneri Instituta na hrvatskom tržištu su najznačajnije tvrtke iz područja elektroenergetike, telekomunikacija i transporta dok na svjetskom tržištu najznačajniji kupci proizvoda i usluga u području elektroenergetike vodeće su globalne tvrtke iz Republike Koreje, Katara, Švedske, Njemačke, Indije i Brazila.

Najznačajniji izvozni proizvodi su:

- sustavi monitoringa transformatora i provodnika
- usluge laboratorijskih ispitivanja visokonaponske opreme,
- sustavi monitoringa rotacijskih strojeva te usluge razvoja na području rotacijskih strojeva
- u posljednje dvije godine usluga istraživanja i razvoja.

Osnovu na kojoj Institut gradi svoje odnose s dobavljačima, poslovnim partnerima i svim ostalim dionicima predstavlja etički kodeks. S poslovnim partnerima uspostavljaju se ugovorni odnosi koji se temelje na kvaliteti, konkurentnim cijenama, poštivanju i integritetu, zbog vrlo strogih zahtjeva koje proizvodi i usluge trebaju zadovoljiti.

Na veliki broj dobavljača i poslovnih partnera, najviše iz elektroindustrije, oslanjaju se poslovne aktivnosti Instituta. Društva Grupe KONČAR najznačajniji su partneri u području istraživanja i razvoja. Za dijagnostiku, ispitivanje i certificiranje najznačajnija tržišta su Hrvatska i EU, a izvozna tržišta proizvoda i usluga Instituta su: Katar, Republika Koreja, Indija, Oman, Njemačka, Brazil i Srbija (Interni materijali Končar Instituta).

4.4.1.3. Identificirani materijalni aspekti i granice

Teme koje su u izvješće uvrštene kao materijalne s odgovarajućim kvalitativnim i kvantitativnim pokazateljima.

Ekonomska kategorija	Okolišna kategorija	Društvena kategorija: Radni odnosi	Društvena kategorija: Društvo	Društvena kategorija: Odgovornost za proizvod
Ekonomski učinak	Energija	Zapošljavanje	Borba protiv korupcije	Označavanje proizvoda i usluga
Neizravni ekonomski utjecaji	Voda	Povlastice osigurane zaposlenicima	Lokalne zajednice:	Zdravlje i sigurnost kupaca
Značajni neizravni neekonomski utjecaji:	Emisije	Obuka i obrazovanje	Suradnja s akademskom zajednicom	
Primijenjeno istraživanje	Otpadne vode i otpad	Raznolikost i jednake mogućnosti		

Slika 7: Prikaz materijalnih aspekata

Izvor: Končar Institut, interni podaci

4.4.1.4. Uključivanje dionika

Za postavljanje strategije, identificiranje materijalnih aspekata i izradu Izvješća veoma je važno uključivanje i uvažavanje dionika od strane Instituta, a koji zajedničkim rješavanjem problema stvaraju ekonomsku i društvenu vrijednost. Na temelju zatraženog mišljenja komisije Upravnog vijeća HRPSOR-a kao nepristrane treće strane, uvaženi su prijedlozi o unapređenju procesa upravljanja i praćenja učinaka Instituta važnih kako za poslovanje tako i za širu društvenu zajednicu.

U cilju potpunijeg provođenja aktivnosti društveno odgovornog poslovanja, značajno je za izdvojiti kao sredstava komunikacije i način uključivanja dionika:

- Korporativno glasilo Končarevac
- Sajmovi i stručni skupovi
- Službena mrežna stranica
- Društvene mreže - uz postojeći kanal na Youtube, otvorena je i stranica na LinkedInu
- Mediji - tisak, radio, televizija te internetski portali

4.4.1.5. Profil izvještaja

Deveto Izvješće o društveno odgovornom poslovanju Instituta 2015. pripremljeno je u skladu s četvrtom generacijom Smjernica za izvještavanje o održivosti Globalne inicijative za izvještavanje (GRI) G4 – Sržna opcija. Izvješće se objavljuje jednom godišnje i svako obuhvaća rezultate prethodne kalendarske godine te osigurava prikaz učinka održivosti Instituta.

Izvješće Instituta, uz teme koje su važne za održivi razvoj, predstavlja poslovne aktivnosti temeljene na novim tehničkim rješenjima i uslugama koje nudi tržištu ili je njihov razvoj u tijeku, ali vanjska verifikacija nije provedena.

Institut ima uspostavljeni integrirani sustav upravljanja i time potvrđuje svoju kompetentnost na tržištu i prepoznatljivost u društvenoj zajednici. Pri tome su jasno definirani organizacijski odnosi i procesi koji su značajni za postizanje visoke kvalitete rješenja i usluga i kroz koje Institut komunicira sa svim interesnim skupinama, unaprijeđuje proizvode, ostvaruje ciljeve i trajno se poboljšava. Sustav obuhvaća upravljanje kvalitetom (ISO 9001), upravljanje okolišem (ISO 14001) i upravljanje zdravljem i sigurnošću na radu (OHSAS 18001), upravljanje u ispitnim i mjernim laboratorijima (ISO/IEC 17025) i upravljanje u certifikacijskom tijelu (ISO/IEC 1765).

Institut je notificirano tijelo od Europske komisije NB 2494 za direktive, odnosno područja:

- elektromagnetska kompatibilnost (2014/30/EU)
- strojevi (2006/42/EC)
- emisiju buke u okoliš uzrokovane opremom za uporabu na otvorenom (2000/14/EC)
- plinske aparate (2009/142/EC (ex-90/396/EEC))
- radijsku opremu (2014/53/EU)
- postupke zavarivanja posuda pod tlakom (97/23/EC)

4.4.1.6. Upravljačka struktura i njezin status

KONČAR – Institut za elektrotehniku dioničko je društvo u potpunom vlasništvu KONČAR – Elektroindustrije d.d (Matica). Sedamnaest ovisnih društva te jedno pridruženo društvo u okviru Grupe KONČAR pravno su samostalna društva, a Matica ih nadzire, strateški usmjerava i podupire putem nadzornih odbora i skupština društava, a sve u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima, Statutom KONČAR - Elektroindustrije d.d. i Statutom Instituta. Sva društva posluju pod imenom KONČAR, uz koji dodaju svoje ime.

Glavna skupština donosi odluke o izboru i opozivu Nadzornog odbora. Nadzorni odbor društva imenuje i razrješava Upravu te donosi odluku o broju članova i duljini mandata. Uprava vodi poslove na vlastitu odgovornost. U suglasnosti s Nadzornim odborom Uprava utvrđuje temeljnu organizacijsku strukturu.

4.4.1.7. Etika i integritet

Tržišni uspjeh Institut temelji na znanju i vještinama svojih zaposlenika, kao i njegovanju sustava vrijednosti (Interni materijali Končar Instituta):

- biti vrhunski stručno i profesionalno osposobljen te davati točne i nepristrane prosudbe
- poticati pravednost i odgovornost te graditi međusobno poštivanje i povjerenje
- poštivati vremenske planove i pridržavati se obećanih rokova.

Institut je potpisnik KODEKSA ETIKE U POSLOVANJU Hrvatske gospodarske komore, te sadrži informacije o pravilima i procedurama, smjernice za donošenje odluka i primjere potencijalnih etičkih dilema vezanih uz poslovne aktivnosti koje svi zaposlenici u poslovanju i svakodnevnim aktivnostima moraju slijediti.

Institut provodi antikorupcijsku politiku na način da cjelokupno poslovanje obavlja u skladu sa zakonima, međunarodnim propisima i pravilima struke na častan i etičan način, te kao rezultat toga nema zabilježenih slučajeva korupcije.

Također zalaže se za korektne i transparentne odnose tržišnog natjecanja te u praksi nije zabilježeno ponašanje protivno načelu slobodnog tržišnog natjecanja.

Društveno odgovorno poslovanje jedna je od bitnih odrednica koja osigurava održivi razvoj Instituta jer pridonosi:

- motivaciji zaposlenika za stvaralaštvom radi njegovanja pravednosti u odnosima prema svim stranama
- lojalnosti zaposlenika i poslovnih partnera koji prepoznaju vrijednosti za obje strane
- društvenom ugledu Instituta u kojem se mogu zaposliti samo najbolji, ne samo po znanju već i po spremnosti
- na međusobnu suradnju i timski rad
- razvoju akademske zajednice u smjeru koji osigurava primjenljivost njihovih rezultata obrazovanja i istraživanja
- zapošljavanju i materijalnoj pomoći aktivnostima zajednice koje vode boljim uvjetima života.

4.4.2. Specifični standardni podaci

4.4.2.1. Ekonomska kategorija

Institut posluje isključivo vlastitim sredstvima i nije izloženo kamatnim, kreditnim i rizicima likvidnosti. Kratkotrajna imovina Instituta 7,8 puta je veća od kratkoročnih obveza, a u kratkotrajnoj imovini 63 posto sadržana je financijska imovina što zajedno s otvorenim obavezama nakon kraja poslovne godine jamči stabilno poslovanje Instituta i u narednom razdoblju (Interni materijali Končar Instituta).

U 2015. ostvareno je povećanje direktnog izvoza i to kroz usluge ispitivanja i samostalnom prodajom sustava monitoringa što predstavlja dokaz konkurentnosti i na globalnom tržištu.

Ostvareno je pravo na državne potpore, sufinanciranje istraživačko-razvojnog projekta putem EUREKE, europske mreže za financiranje međunarodnih, tržišno orijentiranih istraživanja i inovacija te dio investicija u energetske učinkovitost sufinancirana iz Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (FZOEU).

U 2015. je imao prosječno 165 zaposlenika, čija prosječna mjesečna bruto primanja su 2,1 puta veća od hrvatskog prosjeka.

Ulaganje Instituta u 2015. odnosilo se na dugotrajnu imovinu u iznosu od 13,03 mil. kn, na istraživanje i razvoj u iznosu od 2,45 mil. kn od čega je gotovo polovica, 1 mil. kn sufinancirana iz Europskog fonda za regionalni razvoj i Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta putem EUREKE, europske mreže za financiranje međunarodnih, tržišno orijentiranih istraživanja i inovacija, i na obrazovanje (školarine, kotizacije, stručna literature i službena putovanja u vezi s usavršavanjem) u iznosu od 0,8 mil. kn.

	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Investicije u opremu i preuređenje	4,4	6,4	9,2	1,8	13,03
Investicijsko održavanje	1,9	0,4	0,28	1,04	0,41
Ulaganje u istraživanje i razvoj	4,2	9,3	7,5	4,3	2,45
Obrazovanje	2,1	1,6	1,2	0,8	0,8

Slika 8: Ulaganje u infrastrukturu i usluge

Izvor: Končar Institut, interni podaci

Investicijska ulaganja premašila su planiranih 30 posto, a razlog tome je realizacija dijela projekta CEKONET, a kao dio tog projekta u tijeku je izrada projekta za izgradnju novog Laboratorija za visoki napon, energetske sustave i pogon. Značajan dio investicija odnosio se na rekonstrukciju PEX-objekata i nabavku komore s apsorberima za ispitivanje većih uređaja koji sadrže elektroničke i energetske komponente u skladu s tehničkim direktivama i normama za elektromagnetsku kompatibilnost (EMC). Dio troškova komore, 40 posto, financiralo se sredstvima dobivenim temeljem “Javnog natječaja Ministarstva gospodarstva po Operativnom programu regionalnih potpora za ulaganje u opremu za 2014.godinu “.

Institut svoj dugoročni održivi razvoj gradi u područjima elektroenergetike i čistog transporta, i to na: uslugama istraživanja i razvoja, kompetentnim laboratorijima, konkurentnim naprednim rješenjima informatičko komunikacijske tehnologije te naprednim senzorima.

Institut na očuvanje okoliša neizravno utječe na način što proizvodi i opremu i cjelokupna postrojenja za proizvodnju električne energije među kojima su i elektrane koje koriste obnovljive izvore poput vjetroelektrana i hidroelektrana. Proizvodnja je orijentirana na maloserijski visoko tehnološke proizvode koji zadovoljavaju najviše standarde sigurnosti, te potiče usku suradnju s pratećom hrvatskom industrijom koja radi neke od dijelova. Odabiru se dobavljači koji posjeduju certifikate kojim dokazuju da su im materijali i komponente bezopasni za ljude i okoliš.

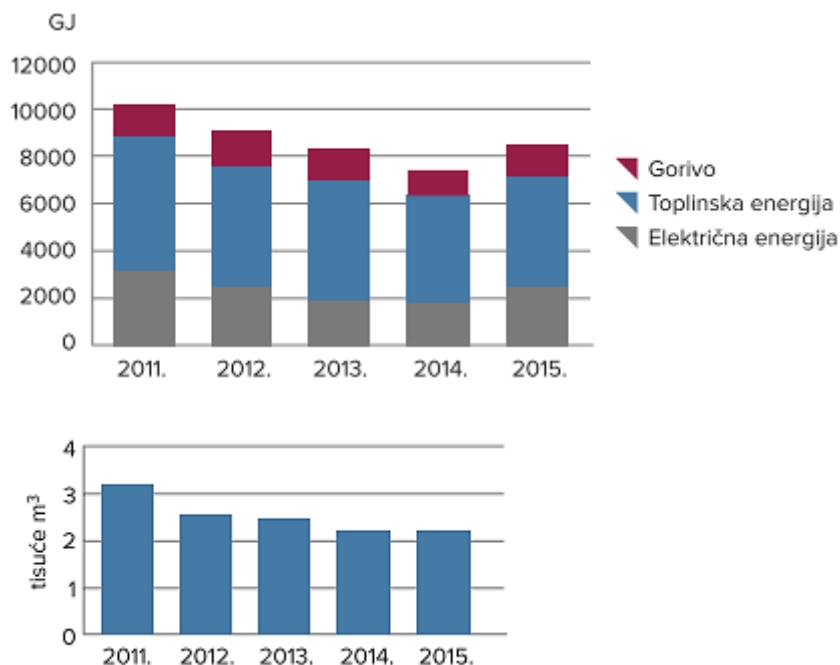
Značajni rezultati razvoja proizvoda i usluga u posljednje dvije godine (Interni materijali Končar Instituta):

- Nova generacija monitoringa transformatora s vlastitim HW/SW komponentama;
- Sustav monitoringa provodnika energetskih transformatora;
- Napredni sustavi dijagnostike i monitoringa specifičnih stanja rotacijskih strojeva;
- Releji za zaštitu od osovinskih struja i napona agregata;
- Sustav za mjerenje momenta i snage na osovini rotacijskog stroja;
- Senzor zračnog rasporeda električnog rotacijskog stroja i pripadajući HW/SW;
- Razvoj nove HW/SW platforme za sigurnosno kritične aplikacije u transportu;
- Nova generacija centralnog računala za dizel električne vlakove.

4.4.2.2. Okolišna kategorija

Iako Institut zbog svog poslovanja nema veliki udio u zagađenju, u projektiranju i realizaciji proizvoda primjenjuje ekološki prihvatljive materijale i postupke, pozornost usmjerava na racionalnu uporabu energije i drugih proizvodnih resursa, prepoznaje moguće incidente situacije i preventivno djeluje na njihovu sprječavanju. Kod zaposlenika se razvija svijest, provodi obrazovanje i osposobljavanje za učinkovitu zaštitu okoliša, te se aktivno surađuje s lokalnom zajednicom i dionicima na očuvanju okoliša.

Troškovi energenata u 2015. iznosili su 3,5 posto novostvorene vrijednosti, a potrošnja vode bila je 14 m³ po zaposlenom (Interni materijali Končar Instituta).

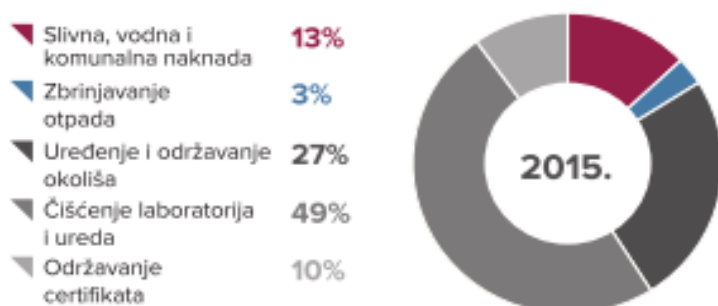
Slika 9: Potrošnja energenata i vode

Izvor: Končar Institut, interni podaci

Institut je pravodobno prepoznao trend porasta proizvodnje energije iz obnovljivih izvora prateći strategiju industrijskog razvoja, te je na temelju dugogodišnjeg istraživanja usvojio ekspertna znanja koja je ugradio u vlastita rješenja na području korištenja energije vjetera i sunca, autonomnih sustava napajanja iz obnovljivih izvora, sustava za monitoring obnovljivih izvora (vjetroatregata, FN elektrana i baterija), a djelomično i u područjima vodikove tehnologije i skladištenja energije.

U 2015. uloženo je 4 milijuna kuna u energetska unčikovitost objekta Laboratorij za EMC i sigurnost, a iz toga proizlazi racionalno trošenje energije, smanjenje emisije CO₂, niži troškovi i daljnje poboljšanje energetske učinkovitosti pri adaptaciji i/ili renoviranju. Kao vrijedan alat o energetskim svojstvima objekta kojeg Institut posjeduje je Izvješća o energetskim pregledima i energetska certifikata za sve poslovne objekte (9 zgrada i laboratorija)

U skladu sa zakonskom regulativom, a od uspostavljanja Sustava upravljanja okolišem (EMS) (usklađen s normom EN ISO 14001 u 2002.) u Institutu se kontinuirano provodi zbrinjavanje otpada. U cilju poboljšanja tog sustava u 2015. godini uređeno je mjesto za odvojeno sakupljanje neopasnog otpada te unaprjeđena metoda prikupljanja. Troškovi zaštite okoliša iznosili 1,6 posto novostvorene vrijednosti.

Slika 10: Troškovi zaštite okoliša

Izvor: Končar Institut, interni podaci

4.4.2.3 Društvena kategorija

POTKATEGORIJA: RADNI ODNOSI I DOSTOJAN RAD

Specifična znanja i inovativnost daju snažnu konkurentsku prednost Institutu i pridonose uspješnosti na razvoju novih proizvoda i usluga. Veliku pažnju posvećuje obrazovanju i motivaciji zaposlenika te zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu. Zaposlenicima su na raspolaganju sva znanja Instituta i raspoloživa znanja u domaćim i međunarodnim bazama, stručna publikacija, nova razvojna i ispitna oprema i softveri, uspostavljen je i dalje se razvija vlastiti informacijski sustav podržan internom računalnom mrežom.

Na temelju kriterija za zapošljavanje jednake mogućnosti pružaju se ženama i muškarcima, te im je omogućen kontinuirani osobni i profesionalni razvoj kroz programe obrazovanja i stručnog usavršavanja (u 2015. sudjelovalo je 67 posto zaposlenika) za koje su osigurani troškovi. Zaposlenici se nagrađuju posebnom stimulacijom za izrazito uspješno obavljen posao. Anketnim upitnikom u prosincu 2015. provedeno je peto ispitivanje zadovoljstva poslom u kojem je sudjelovalo 65 posto zaposlenika, a čiji je cilj dobivanje stavova i mišljenja zaposlenika kako bi prepoznale prednosti i slabosti koje utječu na njihov napredak.

Također važno za istaknuti je kako i sve zaposlenice imaju pravo na roditeljski i roditeljski dopust, a zaposlenici roditeljski dopust, nakon čijeg se isteka svi vrata na posao. Sve informacije o važnim promjena u poslovanju daju se sindikatu ili Radničkom vijeću, kao i obavijesti u najkraćem roku od mjesec dana.

Kao vrlo važni elementi uvjeta rada, sigurnost na radu i briga o zdravlju zaposlenika podliježu nadziranju treće strane pomoću certificiranog sustava upravljanja, normi OHSAS 18001. Institut trajno i sustavno provodi identifikaciju opasnosti, procjenjuje i nadzire rizike koji utječu ili mogu utjecati na zdravlje i sigurnost zaposlenika sukladno zakonskim propisima Republike Hrvatske.

Kandidatima do 35 godina starosti pružena je prilika u osposobljavanju za suvremeni način rukovođenja putem programa menadžerske edukacije FBA – Osnove poslovnog upravljanja. Iako specifičnost djelatnosti Instituta uvjetuje zapošljavanje muškaraca u najvećem postotku, upravljačka struktura uvelike se promijenila, pa tako prije deset godina udio žena u Upravi i srednjem menadžmentu (upravitelji) iznosio je 23 posto dok je u 2015. godini dosegno visokih 45 posto.

Slika 11: Udio žena u Upravi i srednjem menadžmentu 2005. i 2015.

Izvor: Končar Institut, interni podaci

POTKATEGORIJA: DRUŠTVO

Institut poslovne aktivnosti podupire partnerskim vezama s akademskom zajednicom, koje su u 2015. godini učvršćene novim zajedničkim projektom „Upravljanja znanjem“ i zajedničkim radom na znanstveno-istraživačkim projektima financiranim iz hrvatskih i EU fondova te ujedno pruža stručnu i financijsku pomoć u organiziranju i sudjelovanju znanstvenih skupova, konferencija ili simpozija koji omogućavaju razmjenu iskustava.

Povezivanjem s akademskom zajednicom prvenstveno nastoji steći nova znanja kroz dodatno obrazovanje i znanstvena istraživanja radi rješavanja složenih tehničkih problema vezanih uz razvoj novih proizvoda te o postignutim rezultatima upoznati društvenu zajednicu. Institut i znanstvena zajednica zajedničkim radom stječu znanja i vještine koja vode do originalnih rješenja složenih tehničkih problema kod istraživačko-razvojnih projekata, preuzimaju rizik za rezultate projekta, obvezuju se na rokove izvršenja i konkretnu primjenu rezultata te snose odgovornost za razvoj gospodarstva i društva, što je novina, a sve to pokriveno europskim i nacionalnim sredstvima.

U okviru poziva „Jačanje kapaciteta za istraživanje, razvoj i inovacije“ uspješno je završen projekt „Napredne tehnologije u elektroenergetskim postrojenjima i tračničkim vozilima“ kojeg je nositelj Fakultet elektrotehnike i računarstva (FER) iz Zagreba, i projekt „Istraživanje i razvoj vodikovog energetskog sustava u sprezi s obnovljivim izvorima energije“ kojeg je nositelj Fakultet strojarstva i brodogradnje (FESB) iz Splita. Projekti su odobreni i sufinancirana od MZOS-a i Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR), u kojima je Institut partnerska institucija.

Institut ulaganje u zajednicu u kojoj posluje ostvaruje kroz donacije i sponzorstva udrugama koje se bave kulturno-umjetničkim stvaralaštvom, aktivnosti sportskih klubova manje komercijalnih sportova kao što su streljaštvo, šah, veslanje, udruga koje skrbe o osobama s invaliditetom, ali i projekata kojima je cilj unaprijediti život djece i mladih.

POTKATEGORIJA: ODGOVORNOST ZA PROIZVOD

Rezultat dugogodišnjeg iskustva i znanja stečenih na području elektroenergetske opreme su suvremena tehnička rješenja Instituta. Sustavi monitoringa (transformatora, rotacijskih strojeva, sklopivih postrojenja, energetske sabirnice i VN kabela) omogućuju bolje gospodarenje kapitalnom imovinom i upravljanjem rizikom.

Institut je nakon uspješnih projekata razvoja ugradbenih računalnih sustava upravljanja za lokomotive i tramvaje razvio sustave upravljanja i monitoringa za elektromotorne i dizel elektromotorne vlakove koji prometuju hrvatskim prugama. Gotovo sve komponente zasnovane su na modularnoj i održivoj platformi koja je rezultat vlastitog razvoja.

Autonomni sustav napajanja iz obnovljivih izvora energije, čija je glavna osobina raspoloživost energijom do 100 posto, predstavlja zaokruženi, cjeloviti sustav koji objedinjuje različite uređaje za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora (vjetroatore, fotonaponski članci), pohranu energije u baterijama, spremnik vodika i gorivni svežanj za proizvodnju električne energije iz vodika, zaštitne sustave.

5. ZAKLJUČAK

Društveno odgovorno poslovanje definira koncept poslovanja čiji se rezultati mogu objediniti u okviru GRI-a, a taj okvir namjenjen je svim poslovnim subjektima. Svakim danom, prihvaćaju ga veliki ali i mali i srednji poduzetnici jer predstavlja konkurentnu prednost, odnosno poduzeća postaju prepoznata kao odgovorni građani. Stoga je nužno započeti s takvim načinom poslovanja kao i odnosom prema zaposlenicima i potrošačima. Navedeni koncept važno je graditi na principu, iznutra prema van.

Mnoga poduzeća shvaćaju društveno odgovorno poslovanje kao alat koji će im pomoći u izgradnji boljeg ugleda, jer uz negativnosti sagledava nove mogućnosti poslovanja. Za menadžere predstavlja izazov, dok u slučaju kriznih situacija, ako je održivost u prvom planu, lakši način prevladavanja nepovoljne situacije na tržištu.

U Hrvatskoj, poduzeća i društvo podložni su globalnim trendovima, pa se tako praksa društveno odgovornog poslovanja javlja u naznakama i bez sustavne strategije, a glavni razlog tomu su brojni zahtjevni izazovi koji su uslijedili nakon ratnih razaranja, u vremenu ekonomske krize i poslovne borbe.

Putem izvještaja o održivosti, koje Institut objavljuje svaku godinu, želi pokazati svojim interesno utjecajnim skupinama, djelovanje, koje je u skladu s održivim razvojem kao i da poštuje etička načela, ljude, zajednicu i prirodu. Na globalnom tržištu uživa ugled lojalnog i korektnog poslovnog partnera.

U Institutu mišljenja su da je društvena odgovornost sveobuhvatno područje koje zadire u sve pore djelovanja nekog poduzeća. Načela društvene odgovornosti u poslovnom svijetu još uvijek su odvojena od shvaćanja da se profit može ostvariti pa čak i povećati ako se djeluje društveno odgovorno te da poduzeća, ukoliko žele nastaviti sa svojim poslovanjem, moraju ugraditi načela održivog razvoja jer se svijest kupaca i potrošača mijenja, a zahtjevi na proizvode i usluge postaju sve veći i veći.

Temeljem popisa izvještaja koje objavljuje Hrvatski poslovni savjet za održivi razvoj (HR PSOR) i mišljenja Komisije Upravnog vijeća vidljivo je da je Institut, među prvim poduzećima u Hrvatskoj prepoznao i uspješno napravio tranziciju s G3 formata na novu

generaciju GRI G4 smjernica - Sržna opcija, ali vanjska verifikacija Izvještaja nije provedena. Naime, odabrani su brojni materijalni i detaljno opisani ekonomski aspekti. U svom Izvješću, Institut kao stabilnost i razvoj svog sadašnjeg i budućeg poslovanja ističe trajno ulaganje u dodatno stručno obrazovanje zaposlenika, istraživanje i razvoj u području elektroenergetike te stvaranje novih proizvoda i tehnologija uz što manji negativan utjecaj na okoliš. Također Izvještaj nam pruža cjelovitu sliku o poduzeću, njegovim proizvodima i uslugama na području energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije.

KONČAR – Institut za elektrotehniku svojim primjerom pokazuje da bez sinergije svih uključenih sudionika nema društveno odgovornog poslovanja. A svoj poslovni uspjeh gradi na području kvalitetnih inovacija, otvorenoj suradnji s drugim poduzećima te brizi o zaposlenicima i obrazovanju, jer kao što i ističu u Institutu, ako oni sami nisu zadovoljni i motivirani, zaostat će i visoka ekonomska valorizacija poduzeća.

Održivi razvoja jest rast koji ide u korak s odgovornošću prema okolišu, gospodarstvu, društvu te okolini u kojoj djeluje, pa samim time svaki poslovni sustav ima zadatak uključiti se u zajedničke aktivnosti u okruženju i preuzeti dio svoje globalne odgovornosti. Iako Institut svoje poslovanje razvija u području usluga s manje značajnim posljedicama na okoliš, zaposlenici Instituta polažu veliku pažnju zaštiti okoliša kroz praćenje potrošnje energije, ali i kroz nova tehnička rješenja proizvoda koja minimalno utječu na okoliš, a ujedno su i prikladni za recikliranje na kraju svog životnoga vijeka.

S obzirom da Institut nije obveznik izvještavanja prema Europskoj direktivi, ovim Izvještajem pružio je još jedan vrijedan doprinos upravljanu nefinancijskim utjecajima u Hrvatskoj, kao i razvoju kapaciteta za primjenu održivog razvoja.

SAŽETAK

Zbog zabrinjavajućeg nedostatka svijesti i brige za lokalnu zajednicu i okoliš, civilno društvo primorano je zahtijevati od poduzeća da u sve elemente svog poslovanja ugrade koncept društveno odgovornog poslovanja. Postupnom implementacijom koncepta društveno odgovornog poslovanja razvilo se računovodstvo održivosti koje ima svrhu izmjeriti okolišne, društvene i ekonomske performanse poduzeća te omogućiti izvještaj o navedenom. Predmet ovog rada je informiranje interesnih skupina, vanjskih i unutarnjih dionika, o aktivnostima i organizacijskim učincima poduzeća na okruženje kroz Izvještaj o održivosti.

Izvješća održivosti su odgovori na građansku zabrinutost o negativnim učincima globalne ekonomije i odražavaju orijentacije i prakse poduzeća u odnosu na široka socijalna i ekološka pitanjima. Global Reporting Initiative (GRI) okvir namijenjen je svim organizacijama, velikim, srednjim i malim poduzetnicima, jer je njegova glavna funkcija postizanje veće organizacijske odgovornosti, a sve u cilju ostvarivanja povjerenja svih interesnih skupina što u završnici rezultira brojnim koristima za samo poduzeće.

Cilj rada je utvrditi razvijenost društveno odgovornog poslovanja kao pozitivne prakse na području Hrvatske kroz primjer Končar Instituta za elektroniku d.d., te uspješnost pripreme Izvještaja o održivosti prema G4 Smjernicama Globalne inicijative za izvještavanje.

Rukovodstvo Instituta uvjerilo se da prakticiranje društveno odgovornog poslovanja pomaže upravljanju poduzeća u smanjenju troškova, potrošnji energije i otpada, boljoj konkurentnosti proizvoda, ali i potiče stvaranje inovativnih proizvoda, otvara nova tržišta, pomaže privući i zadržati najbolje zaposlenike te poboljšava sliku tvrtke kod dionika i javnosti.

U Hrvatskoj su poduzeća i društvo podložni globalnim trendovima, pa se tako praksa društveno odgovornog poslovanja javlja u naznakama i bez sustavne strategije, a glavni razlog tomu su brojni zahtjevni izazovi koji su uslijedili nakon ratnih razaranja, u vremenu ekonomske krize i poslovne borbe. No unatoč navedenom, uvođenjem društveno odgovornog poslovanja, vidljivi su pozitivni pomaci u svakodnevnom poslovanju poduzeća.

Ključne riječi: društveno odgovorno poslovanje, računovodstvo održivosti, Global Reporting Initiative

SUMMARY

Due to the alarming lack of awareness and concern for the local community and the environment, civil society is forced to require of companies that in all elements of their business incorporate the concept of corporate social responsibility. Gradual implementation of the concept of corporate social responsibility has developed accounting sustainability which has the purpose to measure the environmental, social and economic performance of the company and provide a report on all of the above. The subject of this paper is to inform stakeholders, external and internal, about company activities and organizational effects on the environment through the Sustainability Report.

Sustainability reports are the answers to citizens' concerns about negative effects of the global economy and reflect the orientation and practice of the company in relation to the broad social and environmental issues. Global Reporting Initiative (GRI) framework is intended for all organizations, large, medium and small companies, because its main function is to achieve greater organizational responsibility, with the aim of achieving the trust of all stakeholders, which would finally result in numerous benefits for the company itself. The aim is to determine the development of corporate social responsibility as a positive practice on Croatian territory through the example of Koncar Institute of Electronics, and the success of preparation of the Sustainability Report according to the G4 Guidelines of the Global Reporting Initiative.

Management of the Institute is convinced that the practice of corporate social responsibility helps company reduce costs, energy consumption and waste, improves product competitiveness, but also encourages the creation of innovative products, opens new markets, helps to attract and retain the best employees and improves company's image with stakeholders and the public.

In Croatia, the company and the society are submissive to global trends, so the practice of corporate social responsibility appears in hints and without a systematic strategy, and the main reason for this are numerous demanding challenges that followed the war, in a time of economic crisis and business struggles. However despite the above, by introducing corporate social responsibility, there are visible positive developments in the daily company's operations.

Key words: corporate social responsibility, sustainability accounting, Global Reporting Initiative

LITERATURA

1. Aggerholm, Helle K.; Trapp, N. L.(2014): Three tiers of CSR: an instructive means of understanding and guiding contemporary company approaches to CSR? *Business Ethics: A European Review*, Vol. 23 No 3 (235-247)
2. Drakulec, M., M., (2016.): Društveno odgovorno poslovanje, posebni prilog, *Večernji list*, 30. travnja 2016.
3. Gulin, D., et.al. (2011): *Upravljačko računovodstvo*, HZRFD, Zagreb (457-655)
4. Kundid, A. (2012): Društveno odgovorno poslovanje banaka u Republici Hrvatskoj. *Ekonomski misao i praksa*, No.2 (497-528)
5. Narodne novine (2007): Zakon o računovodstvu, Narodne novine d.d. Zagreb, br.109. <http://narodne-novine.nn.hr/> (23.11.2016.)
6. Omazić A. M., et.al. (2012): Zbirka studija slučaja društveno odgovornog poslovanja, HRPSOR, EFZG, Zagreb (str.16)
7. Osmanagić B. N., Labaš, D. (2012): Društveno odgovorno poslovanje i održivi razvoj: stanje u Hrvatskim poduzećima. *Tržište*, Vol.23 No.2
8. Poljak, P., Duboković, I., Lenardić, M. (2013): Razlozi i preduvjeti za sustavnu implemetaciju DOP-a u poduzetničke tvrtke - primjena iskustava velikog poslovnog sustava. *Učenje za poduzetništvo*, Vol.3 No.2
9. Quien, M. (2012): Društveno odgovorno poslovanje kao konkurentna prednost: analiza ciljeva najuspješnijih tvrtki u Hrvatskoj. *Učenje za poduzetništvo*, Vol.2 No.1
10. Raguž, V., I., Hazdovac, K. (2014): Društveno odgovorno poslovanje i hrvatska gospodarska praksa. *Oeconomica Jadertina*, Vol.4 No.1
11. Rogošić, A., Kundid, A. (2012): Izvještavanje o društvenoj odgovornosti banaka u Hrvatskoj. *Praktični menadžment*, Vol.3 br.5 (15-20)
12. Rogošić, A. (2014): Corporate social responsibility reporting of the banks in Bosnia and Herzegovina, Croatia and Montenegro. *Theoretical and applied economics*, Vol.21 No. 9 (71-82)
13. Rogošić, A., Bekavac, J. (2015): Izvještaj o društvenoj odgovornosti prema GRI smjernicama. *Praktični menadžment*, Vol.6 No.1 (84-90)
14. Rogošić, A., Čaljkušić, A. (2015): Disclosure of the socially responsible activities of banks in Croatia and Slovenia. U: Tipurić, D., and Daraboš, M. (ur.). 3rd International OFEL Conference on Governance, Management and Entrepreneurship, The Quest For

- Organizational Identity, Zagreb: Governance Research and Development Centre, Dubrovnik, Hrvatska, 17.-18.04., 2015.
15. Salarić, D., Jergović, A. (2012): Poduzetništvo i društveno odgovorno poslovanje. Učenje za poduzetništvo, Vol.2 No.2
 16. Skoko, B., Mihovilović, M. (2014): Odnosi s javnošću u funkciji društveno odgovornog poslovanja. Praktični menadžment, Vol.5 No.1 (84-91)
 17. Tanković, M., Matešić, M. (2009): Postizanje konkurentske prednosti primjenom elemenata održivog razvoja. Acta Turistica Nova, Vol.3 No.1
 18. The KPMG survey of corporate responsibility reporting 2013. <https://home.kpmg.com/xx/en/home/insights/2013/12/kpmg-survey-corporate-responsibility-reporting-2013.html> (13.11.2016.)
 19. Van Wensen, K., Broer, W., Klein, J., Knopf, J. (2011): The State of Play in Sustainability Reporting in the European Union, European Union's Programme for Employment and Social Solidarity–Progress (2007-2013), <http://ec.europa.eu/progress> (27.11.2016.)
 20. Društvena odgovornost poduzeća, <http://www.dop.hr/?p=646> (12.11.2016.)
 21. Hrvatska gospodarska komora, <https://dop.hgk.hr> (17.11.2016.)
 22. Global Reporting Initiative, <https://www.globalreporting.org/resourcelibrary/Croatian-G4-Part-One.pdf> (12.11.2016.)
 23. Global Reporting Initiative, <https://www.globalreporting.org/resourcelibrary/Croatian-G4-Part-Two.pdf> (15.11.2016.)
 24. Hrvatski poslovni savjet za održivi razvoj, <http://hrpsor.hr/izvjestavanje-1-92.html> (20.11.2016.)
 25. Hrvatska udruga poslodavaca, <http://www.hup.hr/global-compact-hrvatska.aspx> (13.02.2017.)
 26. Hrvatski zavod za norme, <http://www.hzn.hr/default.aspx?id=54> (16.02.2017.)
 27. <http://www.hzn.hr/UserDocsImages/pdf/otkrijteNormuISO26000v1optmanje.pdf> (Otkrijte normu ISO 26000) (17.02.2017.)
 28. <http://www.iso.org/iso/home/standards/iso26000.htm> (17.02.2017.)
 29. http://www.iso.org/iso/catalogue_detail?csnumber=42546 (17.02.2017.)
 30. http://www.iso.org/iso/iso-gri-26000_2014-01-28.pdf (GRI G4 Guidelines and ISO 26000:2010, str.8) (17.02.2017.)
 31. Končar Institut za elektrotehniku, <http://www.koncar-institut.hr> (03.12.2016.)
 32. <https://www.unglobalcompact.org/what-is-gc/mission/principles> (13.02.2017.)

POPIS TABLICA I SLIKA

Tablica 1: Nagrade dodijeljene Institutu.....	26
Tablica 2: Opći standardni podaci.....	27
Tablica 3: Specifični standardni podaci.....	28
Slika 1: Kategorije i aspekti smjernica.....	16
Slika 2: Poveznice na deset načela UN Global Compacta.....	17
Slika 3: Sedam glavnih tema društvene odgovornosti prema normi ISO 26000.....	21
Slika 4: Prikaz norme ISO 26000 i odnosa među točkama norme.....	22
Slika 5: Poslovne aktivnosti Instituta.....	32
Slika 6: Organizacijska shema Končar Instituta.....	33
Slika 7: Prikaz materijalnih aspekata.....	36
Slika 8: Ulaganje u infrastrukturu i usluge.....	40
Slika 9: Potrošnja energenata i vode.....	42
Slika 10: Troškovi zaštite okoliša.....	43
Slika 11: Udio žena u Upravi i srednjem menadžmentu 2005. i 2015.....	44

PRILOZI

Prilog 1. Naslovna stranica izvješća o društveno odgovornom poslovanju Končar Instituta za elektrotehniku za 2015.godinu	54
Prilog 2. Politika sustava upravljanja Končar Instituta.....	55

Prilog 1. Naslovna stranica izvješća o društveno odgovornom poslovanju Končar Instituta za elektrotehniku za 2015.godinu

Prilog 2. Politika sustava upravljanja Končar Instituta

Politika sustava upravljanja

Institut se nastoji trajno razvijati i sirti na nova tržišta zadovoljavajući pritom potrebe, želje i očekivanja za Institut zainteresiranih strana: kupaca, poslovnih partnera, zaposlenika, vlasnika, Grupe Končar, dobavljača, državnih institucija i Institucija društvene zajednice. Prvenstvena briga posvećuje se zadovoljstvu kupaca kvalitetom proizvoda, isporukama na vrijeme i ukupnim postupcima i ponašanjem Instituta. Institut nastoji razvijati i realizirati proizvode i postupke u skladu s najmodernijim tehnološkim dostignućima u okviru svoje djelatnosti.

Sustav upravljanja temelji se na načelima usmjerenosti prema kupcu, vođenja na svim razinama, angažiranja svih zaposlenika, orijentacije na procese, sustavnog pristupa upravljanju, trajnog poboljšavanja, odlučivanja na temelju činjenica i obostrano korisnog odnosa s dobavljačima i partnerima.

Politika integriranog sustava ostvaruje se preko dugoročnih ciljeva poslovne politike, politike prema zainteresiranim stranama i politike upravljanja resursima. Ciljevi politike provode se prvenstveno u organizacijskim jedinicama Instituta kroz procese realizacije proizvoda i procese upravljanja resursima. Uprava pravovremeno osigurava sve resurse potrebne za ispunjenje ciljeva.

Institut veliku pažnju posvećuje obrazovanju i motivaciji zaposlenika za rad i zaštiti njihova zdravlja i sigurnosti na radu. U razvoju i realizaciji proizvoda zaposlenicima su na raspolaganju sva znanja Instituta i raspoloživa znanja u domaćim i međunarodnim bazama stručnih publikacija. Posebna se briga posvećuje nabavi nove razvojne i ispitne opreme i softvera. Radi efikasne komunikacije, upravljanja procesima i nadzora uspostavljen je i dalje se razvija vlastiti informacijski sustav podržan internom računalnom mrežom.

Trajno se nadziru svi procesi s ciljem poboljšanja njihove djelotvornosti i učinkovitosti. Kroz Upravnu ocjenu jedanput godišnje se analizira stanje sustava upravljanja i usvajaju poboljšanja procesa, misije, vizije, politike, organizacije i ciljeva.

Institut provodi trajne i sustavne aktivnosti na zaštiti okoliša u skladu sa zakonskom regulativom RH i sustavno nadzire one utjecaje koji značajno mogu djelovati ili djeluju na okoliš. U projektiranju i realizaciji proizvoda primjenjuju se ekološki prihvatljivi materijali i postupci. Trajna pozornost usmjerava se na racionalnu uporabu energije i drugih prirodnih resursa. Prepoznaju se moguće incidentne situacije i preventivno se djeluje na njihovom sprječavanju. Razvija se ekološka svijest zaposlenika i provodi obrazovanje i osposobljavanje za učinkovitu zaštitu okoliša. Aktivno se surađuje s lokalnom zajednicom i svim zainteresiranim stranama na očuvanju okoliša.

Institut sukladno zakonskim propisima RH trajno i sustavno provodi identifikaciju opasnosti, procjenjuje i nadzire rizike koji utječu ili mogu utjecati na zdravlje i sigurnost zaposlenika i trećih. Permanentno i sveobuhvatno planira, provodi i ocjenjuje osposobljenost svih zaposlenika za zaštitu na radu. Provodi prethodne i periodične provjere zdravstvenih sposobnosti zaposlenika. Vršiti ispitivanja fizikalno kemijskih čimbenika u radnim prostorima, instalacija u objektima, strojeva i uređaja s povećanim opasnostima. Razvija svijest i razumijevanje o pojedinačnim obvezama zaposlenika i potiče njihovo aktivno sudjelovanje u kreiranju, preispitivanju i unapređenju sigurnosti i zaštite zdravlja. Provodi interno obavještanje na svim razinama i funkcijama Instituta. Obavještava nadležni Inspektorat i sve druge zainteresirane strane o opasnostima, štetnostima i drugim bitnim pitanjima vezanim za organizaciju i provedbu pravila zaštite na radu. Provodi interno obavještanje na svim razinama i funkcijama Instituta. Obavještava nadležni Inspektorat i sve druge zainteresirane strane o opasnostima, štetnostima i drugim bitnim pitanjima vezanim za organizaciju i provedbu pravila zaštite na radu.

2012-02-10

Uprava KONČAR – Instituta za elektrotehniku d.d.